

www.krula.com.ua

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Крила України

27 червня – 2 липня 2011 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 26 (586)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Во благо української авіації

Читайте на 5 стор.

Два Дня частини в одному великому колективі

Читайте на 3 стор.

В лісі служать і живуть

Не секрет, що бойові позиції зенітних ракетних підрозділів зазвичай розташовані подалі від сторонніх очей. Найчастіше зенітні ракетні комплекси стоять на лісових галявинах на відстані від доріг і населених пунктів. Але так далеко від благ цивілізації, як третій зенітний ракетний дивізіон Львівського зенітного ракетного полку імені Івана Виговського, в усьому Повітряному командуванні "Захід" не розміщений жодний підрозділ.

Читайте на 7 стор.

РОТАЦІЯ — 275 миротворців повернулися на Батьківщину

Завершується чергова ротація особового складу 56-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України, який виконує завдання з підтримання миру та стабільності у складі сил Місії ООН у Ліберії. В ході ротації повітряним шляхом з Ліберії на Батьківщину повернулися 275 миротворців загону, які протягом півроку проходили службу у складних умовах африканського континенту.

Днями літаком Місії ООН "Боїнг-757" в Україну прибула друга група військовослужбовців вертолітного загону 14-ї ротації – 160 осіб.

29 червня їм на заміну відбулися 126 військовослужбовців нової – 15-ї ротації.

Зараз прибули миротворці зі складу 14-ї ротації зна-

ходяться у розташуванні 79-ї окремої аеромобільної бригади Командування Сухопутних військ ЗС України, дислокованої на Миколаївщині, де проходять медичне обстеження на предмет виявлення збудника малярії та інших інфекційних захворювань.

Як повідомив головний державний санітарний лікар Південного регіону полковник медичної служби Михайло Тверезовський, миротворці, у яких виявляються збудники малярії або інших інфекційних захворювань, направляються до Миколаївського військового госпіталю для проведення санації.

www.mil.gov.ua

НА ПОЛЬОТАХ

Передусім – безпека польотів

14 годин протягом двох льотних змін провели у небі пілоти бригади тактичної авіації Повітряного командування "Південь" Повітряних Сил ЗС України, що на Миколаївщині. Варто зазначити, що льотні зміни проводилися як удень, так і вночі на літаках Л-39 та Су-25. Основними завданнями на

польоти було визначено обліт авіаційної техніки, відновлення навичок пілотування, виконання вправ за видами льотної підготовки.

Днями у військовій частині підвели підсумки льотних змін, упродовж яких зазначалось, що усі поставлені на польоти завдання виконані у повному

обсязі. Як наголосив при цьому командир бригади полковник Сергій Іщенко, особлива увага протягом льотних змін приділялась дотриманню вимог техніки безпеки. Загалом протягом польотів виконано 33 літако-вильоти.

Ярослав Чепурний.
Фото Євгена Мельника.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2011 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2011 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;
99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;
49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;
16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;
199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;
99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;
33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

Кадровий резерв для Повітряних Сил

Це – студенти військових кафедр вищих навчальних закладів, які сьогодні проходять військове стажування у частинах та підрозділах Збройних Сил. А завершується воно традиційним складанням Військової присяги на вірність Українському народові, що визначає черговий етап на шляху отримання звання “молодший лейтенант запасу”. Саме такий захід відбувся на базі бригади тактичної авіації винищувальної, якою командує полковник Олег Гесь.

Учасниками заходу стали сто тринадцять студентів випускного курсу Київського національного авіаційного університету, які пройшли попередній курс навчання за спеціальностями “метеорологія” та “силові установки літаків” і набули практичні навички під час проходження військового стажування у підрозділах частини.

За словами командира авіаційної бригади полковника Олега Гесь, ритуал складання Присяги став для кожного студента органічним продовженням навчально-виховного процесу, який визначив їхню готовність до виконання почесного обов'язку – захисту суверенітету та незалежності України. Базовий рівень теоретичної підготовки майбутніх офіцерів запасу в достатній мірі був закріплений ними під час виконання практичних вправ та завдань завдяки допомозі найдосвідченіших фахівців авіаційної бригади. Можна з упевненістю відзна-

чити, що Повітряні Сили нашої держави отримують хороши кадровий резерв. Тим більше, що певна частка стажувальників розглядає можливість свого кар'єрного та професійного зростання в авіаційних частинах та підрозділах ПС України.

Свято розпочав урочистий мітинг, на якому майбутніх офіцерів привітали командувача частини, викладачі КНАУ, батьки та представники ветеранських і громадських організацій міста Миргорода. Після складання Військової присяги та доповіді командира авіабригади захід завершився проходженням урочистим маршем та виносом Прапора частини. А додало незабутніх вражень та позитивних емоцій святкового дня спортивне свято, у якому активну участь взяли і студенти, і особовий склад частини.

Володимир Лазарєв.
Фото автора.

УРОЧИСТОСТІ**Їхня місія почесна**

На Київщині відбулися урочистості з нагоди 75-річчя з дня створення радіотехнічної бригади Повітряного командування “Центр” Повітряних Сил Збройних Сил України.

Привітати військовослужбовців зі святом прибули перший заступник командира Повітряного командування “Центр” Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майор Аркадій Вашутін, начальник радіотехнічних військ повітряного об'єднання полковник Олег Гончаров, командири військових частин гарнізону, представники органів місцевої влади, ветерани, священнослужителі, інші поважні гості.

Вітаючи воїнів-локаторників, генерал-майор Аркадій Вашутін підкреслив важливість виконання ними почесної місії щодо захисту повітряного простору Батьківщини.

– Високі показники під час несення бойового чергування є підтвердженням бойової готовності бригади. Примножують славетні традиції своїх попередників та пишайтеся службою в Збройних Силах України, – зазначив він.

Під час урочистого мітингу особовий склад та всіх присутніх з ювілеєм привітав командир радіотехнічної бригади полковник Ігор Каркіщенко, а також Почесний солдат частини, ветеран Великої Вітчизняної війни, Почесний громадянин міста Василькова, кавалер п'яти медалей “За відвагу” полковник у відставці Олексій Бублік.

З нагоди свята було заохочено кращих військовослужбовців та працівників ЗС України, а також в урочистій обстановці відкрито пам'ятну дошку.

Завершилися урочистості святковим концертом за участю духового оркестру Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Ансамблю пісні і танцю Збройних Сил України.

Любов Киналь.

БОЙОВА ГОТОВНІСТЬ

29 червня, одночасно у Львові та Новому Каїноні, розпочалося спільне командно-штабне навчання 80-го окремого аеромобільного полку та 7-го полку армійської авіації 13-го армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України. Захід проходив під керівництвом командирів військових частин за участю посередників від управління 13-го армійського корпусу – старшого офіцера оперативного відділу підполковника Віталія Антонюка та тимчасово виконуючого обов'язки начальника відділу армійської авіації полковника В'ячеслава Пятакова.

Армійська авіація та аеромобілісти діяли разом

Як зазначив керівник спільного командно-штабного навчання – тимчасово виконуючий обов'язки начальника штабу – першого заступника

командира 13-го армійського корпусу підполковник Олександр Кириленко, в ролі посередників до 80-го окремого аеромобільного полку та 7-го

полку армійської авіації заздалегідь прибули офіцери управління армійського об'єднання, які перевірили готовність пунктів управління та особового складу військових частин до проведення навчання.

В управлінні 13-го армійського корпусу, що у Рівному, з метою надання допомоги та здійснення контролю за проведенням заходів залучались офіцери апарату керівництва навчання.

Спільне командно-штабне навчання 80-го окремого аеромобільного полку та 7-го полку армійської авіації 13-го армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України завершилося 1 липня.

www.mil.gov.ua

ТРЕНУВАННЯ

Як ми вже повідомляли у минулому номері, на базі авіаційних складів ракетного озброєння і боєприпасів Повітряних Сил Збройних Сил України, де командиром підполковник Микола Сандул, відбулося тактико-спеціальне тренування під керівництвом тимчасово виконуючого обов'язки командувача Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова на тему: “Порядок взаємодії військової частини з місцевими органами виконавчої влади з ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного природного характеру, можливих терористичних актів”.

До тренування залучалася оперативна група з реагування на надзвичайні (кризові) ситуації Командування ПС на чолі з заступником командувача з логістики – начальником логістики Командування Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенантом Воло-

димиром Шатовим, а також начальники управлінь та служб Командування Повітряних Сил, заступники командирів – начальники відділів логістики Повітряних командувачів.

У тренуваннях брали участь три пожежні частини з

Хмельниччини, військовий шпиталь Хмельницького гарнізону, визначені підрозділи окремого полку дистанційно керованих літальних апаратів та окремого центру матеріально-технічного забезпечення.

За практичною фазою тренувань спостерігали керівни-

ки місцевих органів виконавчої влади Хмельницької області та міста Хмельницький, села Грузевича, представники МНС, МВС, СБУ Хмельницької області та міста Хмельницький.

...Терористи захопили вантажний автомобіль Держпідприємства Міноборони України з боєприпасами для стрілецької зброї і, протаранивши ворота КПП частини, намагалися прорватись на технічну територію складів з метою підризу. Це – легенда тренувань.

Черговий КПП сповістив про “НП” чергового частини, той повідомив добовий наряд варту, доповів командиру військової частини і дав сигнал органам МВС, СБУ, ВСП.

Черговий підрозділ посилив охорону об'єктів варті з зовнішньої сторони периметру частини, протидиверсійний резерв заблокував двома групами місце знаходження порушників. У районі вартового приміщення нападники залишили автомобіль, під-

палили його і, прикриваючись димом, почали тікати.

Начальник варті повідомив начальника пожежного наряду про загорання автомобіля...!

З цього моменту практична фаза тренувань була зосереджена на роботі бойових розрахунків із використанням пожежної, а згодом інженерної техніки. Адже в кузові авто почали вибухати набої, пожежа могла перекинутися на технічну територію. Три бойові розрахунки почали розвідку на пряму можливого розповсюдження вогню та запобігання його поширення. Інженерна машина розгородження в районі майданчиків відкритого зберігання розпочала збільшувати протипожежні розриви. В цей час на підсилення вже прибув один бойовий розрахунок пожежної обслуги окремого полку дистанційно керованих літальних апаратів з Хмельницького, а також сили та засоби підрозділів МНС обласного центру.

Закінчення на 11 стор.

ЮВІЛЕЇ

На варті повітряного простору

Наприкінці червня радіотехнічна бригада імені Богдана Хмельницького, що на Одещині, відсвяткувала 70 років від дня створення частини. В урочистостях, які відбулися в управлінні радіотехнічної бригади, взяли участь Командувач Військ Протиповітряної оборони 2001-2004 років, Командувач Повітряних Сил ЗС України 2004-2008 років генерал-полковник Анатолій Торопчин, начальник штабу Командування Повітряних Сил ЗС України 2004-2008 років генерал-лейтенант Сергій Клімов, члени військової ради Повітряного командування "Південь" Повітряних Сил ЗС України, представники Одеської обласної державної адміністрації, Одеської мерії, місцевих органів влади, духовенство, військовослужбовці, працівники ЗС України і ветерани військової частини.

– Гасло "Гідно продовжувати і примножувати традиції фронтовиків" стало правилом повсякденної діяльності, наріжним каменем у процесі вдосконалення професійних знань та навичок, – підкреслив під час виступу командир радіотехнічної бригади полковник Костянтин Горло. Також командир з'єднав привітав присутніх зі святом, побажав міцного здоров'я, успіхів у нелегкій справі захисту Батьківщини. Полковник Костянтин Горло завірив, що ті традиції, які започат-

ковані ветеранами частини, будуть продовжуватись, поставлені завдання перед бригадою, виконуватимуться лише на відмінно.

З нагоди свята військовослужбовцям, ветеранам та працівникам ЗС України частини були вручені відзнаки Міністерства оборони України, подяки, грамоти, цінні подарунки від Міністра оборони України, почесні нагрудні знаки від начальника Генерального штабу – Головнокомандувача ЗС України, нагрудні знаки від Командувача Повітряних Сил ЗС України.

Основне завдання бригади – своєчасне виявлення та попередження про початок повітряного та ракетного нападу, ведення боротьби з повітряним противником, захист найважливіших адміністративно-політичних і промислових центрів країни, угруповань військ, державних та воєнних об'єктів від повітряних ударів противника, забезпечення бойових дій зенітних ракетних військ та винищувальної авіації на південних кордонах України. Бригада оснащена сучасними радіолокаційними станціями, які дозволяють у будь-який час, незалежно від метеорологічних умов і радіоелектронної протидії противника виявляти різноманітні засоби повітряного нападу на великих відстанях і на всіх висотах, визначити їх точні координати, а також забезпечити цілевказання зенітним ракетним військам і наведення винищувальної авіації.

Головною силою бригади, як і всіх Збройних Сил України, є кваліфіковані офіцерські кадри, які володіють глибокими знаннями і високою професійною майстерністю, безмежно віддані ідеї державної незалежності України та своєю повсякденною працею забезпечують виконання всіх завдань, що стоять перед підрозділами.

Прес-секретар Повітряного командування "Південь" Сергій Балановський.

Президент України Віктор Янукович: "У наступні два роки національна економіка продовжить зростати – так само як зарплати та пенсії"

Президент України Віктор Янукович зазначає, що у 2012 та 2013 роках темпи зростання національної економіки збільшаться, а заробітні плати та пенсії будуть стабільно зростати. Про це Глава держави наголосив в інтерв'ю журналістам провідних українських ЗМІ, відзначивши позитивну динаміку економіки у поточному, 2011 році.

"Я впевнено кажу вам сьогодні: в 2012 році ріст економіки буде ще вищим. У 2013 – ще кращим. Я вам даю гарантію... Якщо буде ріст, природно, зростатиме доходна частина бюджету і, звичайно ж, ми визначимо пріоритети, будемо системно підходити до рішення щодо підвищення зарплат, пенсій. Це вже буде стабільно. Принаймні ріст заробітних плат та пенсій буде

вищим за ріст цін", – сказав Віктор Янукович.

Президент нагадав, що відповідно до змін до Держбюджету-2011 на друге півріччя, 14 млрд. гривень підуть на розвиток регіонів, збільшення зарплат та пенсій, добудову об'єктів соціальної інфраструктури. Тобто йдеться про те, чого люди чекали роками, додав він. "Це конкретний результат дій влади. Це конкрет-

ний результат того, що ми все-таки запустили механізм росту економіки", – переконаний Глава держави. Про це повідомляє прес-служба Президента України Віктора Януковича.

ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ

Державний прапор піднімали кращі

У дні святкування 15-ї річниці Конституції України в об'єднаннях, з'єднаннях, військових частинах, закладах і установах Повітряних Сил ЗС України відбулися широкомасштабні тематичні та спортивні заходи за участю представників органів місцевого самоврядування та громадських організацій.

В програмі заходів передсвяткових та святкових днів взяли участь військовослужбовці та члени їх сімей, працівники ЗС України. У підпорядкованих військових частинах відбулися мітинги, де

право підняти Державний прапор України було довірено кращим військовослужбовцям військових колективів. Окрім того, були проведені святкові концерти патріотичної спрямованості за участю

самодіяльних військових колективів та діячів мистецтв регіональних закладів культури, спортивні змагання з футболу, міні-футболу, волейболу, естафети.

За словами начальника управління з виховної та соціально-психологічної роботи Командування ПС ЗС України полковника Олега Грунтковського, проведення подібних заходів із залученням родин військовослужбовців вже стало доброю традицією у Повітряних Силах. Особливо, за його словами, це актуально для віддалених окремих підрозділів зенітних ракетних та радіотехнічних військ. Адаже проведення подібних урочистостей має не тільки просвітницький характер, але й доволі ефективну виховну спрямованість у діяльності військового колективу, а також формуванні у військовослужбовців почуття патріотизму.

Роман Юрчило.
Прес-центр КПС ЗС України

ВИЗНАЧНА ДАТА

Історія 5-ого об'єднаного Центру електрогазового та автотехнічного забезпечення логістики Повітряних Сил, яким командує Заслужений працівник транспорту України полковник Ярослав Лерман, об'єднала в собі історію шести військових частин – Центральної бази аеродромної техніки, що дислокувалася в Житомирі, окремого ремонтно-відновлювального батальйону спеціальних машин, передислокованого до Житомира з Вінниці, Центральної бази зберігання техніки (ця частина свого часу була перебазована на Житомирщину, в Озерне, з Чернян Львівської області), Бази видобутку газів, зберігання киснево-добувної та криогенної техніки (колишній киснево-добувний завод-поїзд у складі Дальньої авіації з базуванням на аеродромі Біла Церква), а також окремих ремонтно-відновлювальних батальйонів, що дислокуються в Одесі та Львові. Найстаріша з цих частин бере свій початок від створеного грізного 1942 року в Архангельській області фронтового складу авіаційних боеприпасів.

Два Дня частини в одному великому колективі

– Слід зазначити, що частини, які увійшли до складу Центру протягом останніх років свого існування, займали кращі місця серед частин тилу Військово-Повітряних Сил та Збройних Сил України, – розповідає заступник начальника Центру з виховної роботи підполковник Олександр Коблюк. – За підсумками 2000 навчального року військова частина А3614 визнана кращою серед ремонтних частин Збройних Сил України. В 2001 році військова частина А4483 визнана кращою серед баз, складів та арсеналів Військово-Повітряних Сил України. За підсумками 2002 навчального року військова частина А3614 стала кращою серед частин тилу Військово-Повітряних Сил України, а військова частина А3358 зайняла почесне II міс-

це. І вже за підсумками 2003 навчального року військова частина А3358 була першою серед частин тилу Військово-Повітряних Сил України. Почесне I місце серед частин логістики Повітряних Сил частина зайняла і за підсумками 2007-го навчального року, коли вона також нагороджена вимпелом "Краща частина логістики Повітряних Сил Збройних Сил України". Особовий склад об'єднаного Центру намагається не занизити планку, встановлену в минулі роки, та гідно продовжує ці славетні традиції. Доказом є визнання нашого об'єднаного Центру кращим серед частин логістики Повітряних Сил ЗС України в 2008 році та кращою частиною автотехнічного забезпечення в 2009 та 2010 роках.

Закінчення на 11 стор.

В 1990 году самолет участвует в аэрокосмическом салоне в английском Фарнборо и двух американских авиационных выставках в Оклахоме и Сиэтле. Фурор, который произвела "Мрия", трудно даже описать словами. Как к восьмому чуду света к трапу Ан-225 тянулись многочисленные желающие подняться внутрь, прикоснуться, сфотографироваться... Пожалуй, большинство американцев впервые в жизни узнали и такой прецедент, как стояние в многочасовой очереди. Да и представители многих стран мира – гости авиасалона, также считавшие своим долгом соприкоснуться с "мечтой".

Закінчення. Початок у № 25.

Экипаж, постоянно находившийся на борту своего самолёта, в Оклахоме, например, больше всего удивился настоящей уверенности большинства посетителей в том, что такой огромный самолет мог быть создан только их американской фирмой "Боинг". Украинские авиаторы без устали объясняли каждому заблуждающемуся, что самолёт создан фирмой "Антонов", расположенной в столице Украины, городе Киеве. Это приводило американских гостей в ещё большее замешательство – мало кто знал о существовании такой страны и не представлял себе, где она находится. Экипажу пришлось даже в просветительских целях раздобыть карту мира, ярко обвести на ней флотмастером свою страну, отметив столицу, и вывесить её в салоне своего самолёта. Чтобы декламировать по-маяковски: "Смотрите! Завидуйте!"...

А во время пребывания в Сиэтле – так сказать, родине "Боинга", экипаж "Мрии" особенно порадовался реагированию своих конкурентов. Тысячи работников самолетостроительной фирмы "Боинг" проявили потрясающий интерес к украинскому самолёту, оставив в книге отзывов большое количество восторженных записей. Вот одна из них: "Мы делаем самые большие пассажирские самолеты в мире, но мы кланяемся "Антонову-225".

"Мрия" вызывала восхищение, удивление и глубокое преклонение перед её создателями везде, где появлялась. Ей рукоплескали американские города Хартворд, Нью-Арк, Филадельфия, Колумбус, Лас Вегас, канадские Квебек, Эдмонтон, Гандер. После чего – Дубаи, Сингапур, Шарджа и другие населённые пункты различных стран мира. Между зарубежными полетами продолжались и летные испытания, однако их темпы и объём значительно уменьшились.

За весь прошедший период на испытаниях, перелетах и демполетах самолет выполнил около 340 полетов с общим налетом более 670 часов. Ан-225 и его многочисленные системы во всех полетах показали высокую надежность и безотказность своей работы. Незначительное количество отказов самолетных систем, не влияющих на безопасность полетов в целом, не испортило имиджа надежного самолета.

Лишь один неприятный инцидент не только имел место, но и, волею случая, оказался в поле зрения американских СМИ из-за присутствия в тот момент на борту самолёта официальных представителей США. В ноябре 1991 года "Мрия" перевозила из США (Нью-Арк) в Украину гуманитарный груз, который сопровождали четверо американцев. После взлета с промежуточного аэропорта Шеннон и набора заданной высоты полета, экипаж по приборам обнаружил уход гидрожидкости из второй гидросистемы (ГС). При четырех независимо работающих ГС отсутствие одной из них является отказом такой степени сложности, которая не обязывает экипаж изменять план полета. Поэтому командир продолжил полет по маршруту. Однако оказалось, что после потери жидкости из отказавшей ГС №2 началась утечка

ещё и из ГС №3. А отказ в полёте одновременно двух ГС – это уже серьезная проблема! В такой ситуации становятся невозможными выпуск шасси и торможение колес. Командир принимает решение выпустить шасси на шелоне (естественно, предварительно выпустив закрылки), пока это обеспечивалось убывающей жидкостью. Продолжая полёт с выпущенными шасси, надо было попытаться сохранить остатки жидкости, дающие шанс обеспечения торможения колес после посадки. Для этого отключили насосы в гидросистеме, считывая, что без давления, самотеком, жидкость будет вытекать менее интенсивно и к моменту приземления какое-то её количество останется. Понятно, что в такой конфигурации, с выпущенными закрылками и шасси, самолет не мог удержаться на шелоне, а тем более – долететь до Украины. Поэтому было принято решение выполнить посадку в ближайшем аэропорту Прага, доложив им об аварийной ситуации. Земля, освободив воздушное пространство и ВПП от других самолетов, предложила немедленную посадку, присвоив ей категорию "аварийной". После касания колес о ВПП, было включено нагнетание гидрожидкости, которой хватало как раз на одно нажатие тормозных педалей и остановки самолета в пределах ВПП. Вдоль полосы приземления уже стояли готовые около десятка пожарных машин и еще больше санитарных.

Александр Васильевич вспоминает, что американские сопровождающие, узнав, что они не в Киеве а в Праге, а самолет только что совершил аварийную посадку, были шокированы.

Инженерная бригада по эксплуатации Ан-225, находящаяся на борту самолета, быстро обнаружила причину серьезного инцидента. Произошло разрушение трубки гидрожидкости во второй ГС, что ещё и наложило на ранее не обнаруженный отказавший кран, объединяющий вторую и третью гидросистемы. Устранив неисправности, самолет благополучно доставил гуманитарный груз в Киев.

К сожалению, общественно-политические преобразования в стране, начавшиеся в тот период (1991 год – подписание Беловежского соглашения, предопределившего распад Советского Союза), на судьбу "Мрии" повлияли самым негативным образом. Закрывается программа "Энергия-Буран", и интерес "верхов" к самому большому в мире самолёту резко поворачивает на 180°. Главные задачи, для решения которых она создавалась, исчезли с обстановкой грандиозного космического проекта. Осталась не выполненной программа летных испытаний, предусматривающая полеты с десятью различными космическими грузами на внешней подвеске.

Нужно отметить, что параллельно с Госиспытаниями шел процесс гражданской сертификации самолета. Большое число выполненных полетов пошло в зачет и по этой программе, а многие полеты были сделаны специально. Однако финансирование испытаний прекратилось в тот момент, когда до завершения сертификации оставалось выпустить не

более 15-20 полетов. Самолёт, потрясший весь мир, застыл на приколе гостомельского аэродрома. Как памятник собственной славе и склад запчастей для "Русланов" он простоял на вынужденном отдыхе целых семь лет.

Все эти годы его талантливые создатели ни на минуту не забывали о своём детище. Антоновцы не теряли оптимизма и напряженно работали над возможными вариантами применения "Мрии". Идеи эксплуатации суперсамолёта поступали одна интереснее другой, но источники финансирования не забили ключом ни под одну из них. "Хотол", "Макс", "Орленок", "Святязь" и другие экзотические проекты так и остались существовать только на бумаге. Хотя каждый из них был уникальным и нес своё рациональное зерно.

Так, например, проект "Хотол", представляющий собой международную авиационно-космическую систему для исследований околоземного пространства, был презентован еще в 1991 году в штаб-квартире Европейского космического агентства в Париже. Разработчики данной программы предлагали использовать Ан-225 для выполнения подвижного самолётного старта 250-тонного многоэтажного космического аппарата "Хотол", разрабатываемого английской компанией "Бритиш Аэроспейс". Создатели "Мрии" предусмотрели в конструкции своего чудо-самолёта такую возможность, а англичане сочли целесообразным её использовать. Значительный объём расчетно-конструкторских и исследовательских работ по компоновке такой мобильной авиационно-космической системы на базе Ан-225, проведённый группой международных специалистов, подтвердил достоверность их предположений. Воздушный старт со спины "Мрии" значительно снижал бы стоимость выведения полезной нагрузки на орбиту по сравнению с уже существующими вариантами. Но проект не состоялся из-за отсутствия государственного финансирования и неуверенности частных инвесторов в быстром возврате денег.

Очень интересным был проект модернизации "Мрии" в суперлайнер для перевозки пассажиров с высокой степенью комфорта. В трехпалубном фюзеляже предлагалось разместить спальни купе, магазин, ресторан, казино.

"Мрию" предлагали использовать как компонент международной авиационно-морской спасательной системы для доставки на своей "спине" к терпящему бедствие судну экраноплана "Орленок". В нужной точке воздушного пространства "Орленок" стартовал бы с Ан-225, приводнялся, принимал на борт пострадавших, после чего следовал в ближайший порт.

Все эти и ещё целый ряд подобных предложений, к сожалению, так и не нашли своего "покупателя".

А спрос на банальную перевозку сверхтяжелых уникальных грузов регулярно возникал то в одной, то в другой точке мира... Так как в условиях рыночной экономики именно спрос определяют предложение, Генеральный конструктор принимает решение о возобновлении и модернизации Ан-225

Ан-225 "Мрия"

История создания проекта

в полноценный коммерческий самолет для выполнения поданных заказов. Все расходы на реализацию этого процесса взяли на себя АНТК им.О.Антонова и ОАО "Мотор Сич".

Необходимый объём работ завершили к апрелю 2001 года. Самолет вновь приступил к наземным испытаниям.

И вот наступил долгожданный первый взлёт возрождённой "Мрии". Третий по счёту, ставший вторым днём рождения. 7 мая 2001 года выглядело, пожалуй, как дежа вю огромного масштаба. Как и двенадцать лет назад, под командованием Александра Галуненко, старые члены экипажа Сергей Нечаев, Александр Шулещенко, с новыми – вторым летчиком-испытателем Анатолием Моисеевым, бортинженером Сергеем Жовниром и бортрадистом Александром Яськовым, при скоплении массы зрителей и официальных лиц, подняли в воздух белоснежный исполин с надписью "Мрия" на борту и совершили запланированный 15-минутный полет. Создатели самолета ликовали, что огромный труд, вложенный в эту машину, не пропал даром. Мечта вновь становится реальностью, чтобы принести пользу своей стране и её авиации.

Потом были выполнены за короткое время, как на одном дыхании, 20 испытательных полетов, необходимых для сертификации. Надёжность самолёта была доказана, сертификационная программа завершена. Наконец-то была поставлена точка в затянувшейся эпопее испытаний этого супергиганта.

В это же время в аэропорту Борисполь завершилась реконструкция взлётно-посадочной полосы в соответствии с международными требованиями. 26 мая 2001 года на торжествах по случаю открытия новой ВПП "право первой руки" в её освоении, конечно, предоставили легендарной "Мрии". На глазах у тысяч собравшихся, Президента Украины Леонида Кучмы, председателя Межгосударственного авиационного комитета Татьяны Анодиной и представителей 37 авиационных администраций стран Европы, Ан-225 в сопровождении меньшего брата "Руслана" сделала круг над аэродромом и первой приземлилась на сдаваемый в эксплуатацию объект. В рамках этого торжества "Мрия" получила от главы Межгосударственного авиационного комитета долгожданную "путёвку в жизнь" – сертификат

типа, обретая с этого момента право на выполнение коммерческих рейсов по всему миру.

И опять экипаж отправился в "завоевательный поход". В мире авиации путь к заказчикам лежит через авиасалоны и публичные демонстрационные полёты. Так совпало, что первым пунктом назначения снова стал Ле Бурже. В 2001 году здесь проходил 44-й Международный авиационно-космический салон. Как и двенадцать лет назад, служба управления воздушным движением попросила командира экипажа перед заходом на посадку сделать проход над центром Парижа. Александр Васильевич считает, что вряд ли какой-либо другой самолёт мира удостоивался такой чести. Тем более – дважды! Конечно, просьба была удовлетворена, и Париж опять получил возможность восхищённо ахнуть под крылом украинского воздушного гиганта, который, естественно, уверенно захватил лидирующие позиции авиасалона. Поток желающих посетить Ан-225 превосходил по численности тех, кто отправился ко всем другим самолетам, вместе взятым.

А сразу после Парижа, по заданию Генерального конструктора, экипаж закрепил успех своей всемирной рекламной кампании. Загрузив пять тяжелых танков общим весом 253 тонны, экипаж, возглавляемый Александром Галуненко, на самолете Ан-225 установил 124 мировых авиационных рекорда в одном полете. Так случилось, что триумфальная для антоновцев дата выполнения рекордного полёта совпала с одним из самых трагических для Америки событий, так же непосредственно связанных с авиацией – 11 сентября 2001 года.

Вот такая удивительная судьба уникального самолёта. Яркое заявление о своём возвращении в мировое воздушное пространство, "Мрия" достигла поставленных целей – не только сорвала шквал аплодисментов, но и открыла счёт коммерческих заказов на свои непревзойдённые услуги. Началась её успешная трудовая деятельность на рынке авиaperевозок сверхтяжелых крупногабаритных грузов.

Глава из книги "От мечты до "МРИИ" Ольги Кушнир, помощника ректора ГЛАУ, кандидата педагогических наук, старшего преподавателя кафедры социально-гуманитарных наук и профессиональной педагогики.

Фото Анастасія Тобілка.

Стрельников Виктор Иванович, генерал-полковник авиации запаса, Главнокомандующий ВВС Украины – заместитель Министра обороны Украины (1999-2002).

С Виктором Ивановичем мне удалось пообщаться в Одессе. Именно там, на своей малой родине, сегодня живёт и активно работает во благо украинской авиации до сих пор влюблённый в небо лётчик, прошедший путь от курсанта военного лётного училища до Главкома. И первый мой вопрос, конечно, о том, как начиналась и на чём основана эта успешная карьера.

– Может показаться странным, но точку отсчёта своего устремления в небо я могу указать достаточно точно: я мечтал об авиации с 3-го класса. А именно – с того момента, как прочитал книгу одного из первых Героев Советского Союза, участника спасения челюскинцев Водопьянова “Полярный лётчик”. И там так интересно было расписано, как он почту на самолёте возил, как в облаках летал, как в грозу попал и т.д., что я не мог остановиться. Начал целенаправленно искать книги о лётчиках и полётах. Читал их взахлёб! Яковлева книгу помню – “Цель жизни”, там даже про двигатели простым, ребёнку доступным языком, излагалось. И, учась в четвёртом классе общеобразовательной школы, я уже ясно представлял себе, что такое турбовинтовой двигатель, чем он отличается от прямооточного и т.п. В седьмом классе на глаза попала заметка в газете “Красная звезда” (которую неизменно выписывал отец) о Ейском военном училище лётчиков. Я её тогда аккуратно вырезал и носил с собой в комсомольском билете. Собственно говоря – мальчишкам, выросшим в Одессе, пристало больше стремиться в море, чем в небо, но тут я отличился. Хотя и любви к морю изменять не хотелось. Поэтому в тот момент, когда надо было выбирать окончательно, куда ехать поступать, задался вопросом: “А есть ли лётное училище в каком-нибудь приморском городе?” Ответ по-настоящему удивил – “Ейск”. Значит, все карты совпали. Поехал к Азовскому морю.

Хотя с первого раза не поступил. На медкомиссии мне сказали что-то вроде того: “Слишком молодой организм, ещё перестраивается, ещё не сформировалась готовность сердца к лётной работе и нагрузкам... Приезжайте на следующий год”... Я, конечно, пытался упрямиться – так ведь никто и не будет на первом курсе летать, а до полётов как раз и “доформируюсь”... Но медперсонал был непреклонен: пришлось вернуться домой, поработать год, и “зайти на второй круг”. Этот заход оказался успешным. Я поступил и начал учиться. Выпускался и летал на МиГ-17. По окончании обучения меня хотели оставить инструктором в родном училище, но в мои планы это не входило. Рвался в боевые части! А именно – на Дальний Восток. Там как с друзьями казалось тогда, что настоящие парни должны служить именно там. Однако попал в Польшу. Там стал лётчиком первого класса. Потом – Военно-воздушная академия имени Гагарина. После академии – Забайкалье. Тринадцать лет прослужил в этом суровом краю. Прошёл путь от командира эскадрильи до первого заместителя командующего воздушной армией. Был командиром полка, комдивом... За время службы мне неоднократно предлагали поехать в Академию Генштаба. Долго сопротивлялся, пока не наступило желание всё-таки “вырваться” из Забайкалья. Согласился. Закончил и эту Академию. Стал командующим воздушной армией в родной Одессе. Вот так и шёл по жизни... Уверенно и размеренно. От должности к должности – до Главкома ВВС Украины. Потом, как Вы знаете, – Склифовская трагедия...

В этом месте беседы я решила отличиться от большинства представителей СМИ, наверняка, после тех событий добивающихся разговоров с Виктором Ивановичем преимущественно на эту тему. У данной книги – совершенно другие цели и задачи, поэтому перевожу разговор в нужную мне плоскость.

– Виктор Иванович, а кто для Вас в авиации являлся образцом для подражания?

– Вы слышали, как по этому поводу было сказано: “Не сотвори себе кумира”? И это правильно. Я не могу выделить какую-то отдельную личность, чтобы указать – вот на него стремился стать похожим. Это может быть только собирательный образ. А вот авторитетами в моей профессии для меня были многие люди. В первую очередь отмечу, что мне как-то везло на командиров. И здесь даже закономерность определённая прослеживается. Все, кто достиг успеха в лётной работе, благодарят за это своих отличных командиров, наставников. Видимо, у лётчиков и возможна профессиональная успешность, рост, при обязательном наличии хороших Учителей. И, наверное, каждый успешный лётчик Вам скажет: “Да у меня комэска был просто супер. И командир звена! И командир полка, и комдив...”. У меня, например, так и было... И я действительно очень благода-

рен всем, кто внёс свой вклад в формирование и совершенствование моего лётного мастерства.

– А про фигуру Галуненко в авиации что скажете?

– Я точно знаю, что Александр Васильевич попал в лётчики-испытатели совершенно не случайно. С самых первых дней службы в войсках (гарнизон Маркушесты) он начал пробиваться к своей цели. Командующим 5-й воздушной армией в то время был дважды Герой Советского Союза Владимир Аврамович Алексенко, преодолеть сопротивление которого было очень не просто. Ох, и крутой норов был у командующего! Табуретками кидался... Но молодой офицер всеми правдами и неправдами добивался своего и, в конце концов, таки одержал первую победу на этом пути. В дальнейшем побед и ус-

Во благо украинской авиации

пехов на выбранном поприще было не мало, и это уже общеизвестный факт. Заслуженный лётчик-испытатель, Герой Украины, многократный рекордсмен мира и много-много других достижений. Лично я с ним познакомился на пике его лётно-испытательной карьеры. На этапе испытаний второго Ан-70. В тот день, когда новую машину впервые подняли в воздух. Как Вы, наверняка, уже знаете, Александр Васильевич был командиром того экипажа. А я был заместителем командующего ВВС Украины и оказался в числе тех, кто встречал самолёт на земле. У меня была приятная миссия – поблагодарить экипаж за отлично проделанную работу и вручить всем его членам часы на память от украинских Военно-Воздушных Сил. Тогда и познакомились. И общались потом целый день. Со временем даже подружились. Сошлись жизненными убеждениями, отношением ко многим вещам. Я убедился в том, что это действительно очень неординарный человек. В первую очередь – своей целеустремлённостью. Он настойчиво продвигался по жизни к намеченным целям, покоряя их и достигая успешности собственным трудом. Уникальные, во всём мире не превзойдённые машины поднимал в небо! Это и “Руслан”, и “Мрия”. Кабину “Ан-225” я, кстати, по его персональному приглашению посетил. Во время авиасалона в Ле Бурже. Когда я посмотрел из кресла пилота туда, вниз, я был просто потрясён. Спросил его даже: “Александр Васильевич, и как же её сажать, эту громадину?” Он, конечно, постарался мне объяснить какие-то тонкости, но я понял главное – только исключительно грамотного лётчика могли назначить ведущим испытателем этого уникального самолёта.

И совершенно не случайно Александр Васильевич стал одним из лучших лётчиков-испытателей знаменитого КБ имени Антонова. Он всю профессиональную карьеру провёл на самом пике, на острие лётно-испытательной работы. А главное – ни на этом пути, ни на этих вершинах славы не растерял свои замечательные человеческие качества. Остался простым в общении, компанейским парнем. Из тех, с которыми в разведку без сомнений пошёл бы любой. Даже генерал! По себе знаю. Был такой действительно сложный момент в моей жизни и одновременно – у ряда моих боевых товарищей... Александр Васильевич тогда оказался рядом с нами. Оказал сильную моральную поддержку. Проявил себя по-настоящему мужественным и порядочным человеком. Я его очень уважаю и за это тоже.

Хотя действительно – его личность, судьба, поступки приносят многократные поводы для особого уважения и даже восхищения. Посмотрите, какого он сына воспитал! Он – лучше других знающий и понимающий сложность и опасность своей профессии – не закрыл своему сыну дорогу в небо. Наоборот – тем, что дал возможность Евгению идти по своим стопам, лишний раз доказал свою беспредельную и искреннюю любовь к работе лётчика-испытателя.

А напоследок я всё-таки не удержалась от любопытства и попросила рассказать об авиакатастрофе, в которой Виктор Иванович уцелел среди очень немногих. Мой собеседник пытался отмахнуться от этого вопроса: “Да про это всем давно известно!”. Но мне действительно очень хотелось послушать участника неординарных событий. Так как в начале интервью Виктор Иванович сам хвалил настойчивость и целеустремлённость в профессиональной деятельности, то мне и пришлось продемонстрировать вышеназванные качества. В результате – генерал-полковник мне уступил, хотя и с возражениями:

– Вот мы сейчас рассуждали о лётно-испытательной работе, о которой я достаточно много знаю. С удовольствием общаюсь с испытателями – и с Александром Васильевичем, и с Виктором Пугачёвым, и с Толей Квочуром и со многими другими. Там, в их работе, – да: критическая ситуация преодолевается за счёт особых знаний, умений и качеств лётчика. А в истории, о которой Вы спрашиваете, никакого мастерства применять не приходилось. Просто повезло.

Я не соглашаюсь. Считаю, что в основе того спасения – эмоциональная устойчивость, собранность и ряд других настоящих мужских качеств, полной мерой присутствующих у моего собеседника.

Судите сами – Виктор Иванович, будучи заместителем Главкома ВВС Украины, в 1996 году был командирован в Африку со служебным заданием. Вместе с ним – ещё трое коллег-сослуживцев: Виталий Юхачев, Виктор Лысый и Евгений Теряев. 23 ноября все вместе они отправились из Аддис-Абебы в столицу Кении Найроби пассажирским самолётом “Боинг-767” Эфиопских авиалиний. Минут через 30-40 после взлёта, когда самолёт

уже набрал эшелон, его захватили террористы с требованием лететь в Австралию. При этом всем было очевидно, что топлива до такой цели однозначно не хватит и происходящее скорее напоминало “театр абсурда”. Четверо или пятеро человек, одетые во что-то вроде серых пижам, с шумом пробежали по салону. Один из них размахивал предметом, похожим на завернутый во что-то огнетушитель, называя его бомбой. Виктор Иванович говорит, что в первые минуты был совершенно спокоен. Думал, что самолёт куда-нибудь да посадят. Отпустят женщин и детей. Начнут переговоры и до чего-нибудь договорятся. Была и мысль атаковать террористов. Но от неё пришлось отказаться, рассудив, что предмет и впрямь может оказаться взрывным устройством. На вы-

соте 10 тыс. километров рисковать было бы не разумно. Паника на борту началась в тот момент, когда, выработав всё топливо, лайнер с отключившимися двигателями начал снижаться “практически колом”. Виктор Иванович, будучи лётчиком, в тот момент предположил, что из такого пике вырваться машину будет уже невозможно. Сознаётся: “Успел не только попрощаться с жизнью, но и посоветовать на приближающуюся смерть: упадем в океан, даже не похоронят по-людски...”

Однако через какое-то время пилоты начали самолёт плавно выравнивать, и появилась надежда на приводнение, хотя скорость полёта была слишком большой для посадки.

То, что произошло дальше, Виктор Иванович вначале считал ошибкой пилотов – “Боинг” ударился об воду раз, оторвался, ударился снова. С третьего удара разрушился наполовину. Погибло 125 человек из 175, находившихся на борту. Анализируя эту посадку позже, мой собеседник понял, что при снижении перед пилотами в воде появилась коралловая гряда, при столкновении с которой шансов на спасение не было бы ни у кого. Умышленно ударяясь об воду, экипажу удалось её перескочить.

Дальнейшие действия подсказало здравомыслие, оставшееся “включённым”. В момент удара – сгруппироваться, потом – отстегнуться от кресла и максимально энергично двигаться в сторону разлома. Среди тех, кому не удалось спастись, оказался один из коллег – Евгений Теряев. С остальными ребятами теперь ежегодно этот день отмечают как второй день рождения, одновременно поминая погибшего товарища.

– Уточняя, повлияло ли пережитое на мировоззрение, изменило ли какие-то жизненные установки?

– Ничего такого не случилось. В психологическом плане всё осталось так, как и было. Одно неудобство – месяцев 8 после того дня не летал. Пришлось по новой медкомиссию проходить, подтверждать свою лётную годность.

– Мне осталось только постараться выяснить секрет формирования такой надёжности человеческого фактора. Я задаю вопрос о том, что надо лётчику для достижения профессиональной успешности?

– Во-первых, – это прочные надёжные знания. Лётчик должен очень хорошо, идеально знать и понимать предмет своей профессиональной деятельности. И самолёт, и аэродинамику, и полный спектр других сведений о лётной работе. Знания эти по мере возможности преумножать и постоянно ими пользоваться. А второй, так сказать, “кит” – дисциплина. Даже точнее будет сказать – самодисциплина. Вот, допустим, бить элеронами по воздуху – “вот как я летаю”: это не лётчик. Когда я учил молодёжь, я всегда говорил: “Полёт в формате “брошу самолёт туда, брошу – сюда” – не показатель профессионализма. Ты лучше поддержи самолёт на минимальной скорости и включи форсаж. А когда самолёт в разгоне, удержи все стрелочки “на нуле”: вариометр, всё остальное. Это сложно. Так вот и докажи, в первую очередь самому себе, что это сложно для других, но – не для тебя. Тогда будет толк”. Был у меня однажды разговор с известным тоже лётчиком-испытателем Виктором Георгиевичем Пугачёвым, и зашла речь о современных экстремальных видах спорта – джампинг, например. Это прыгуны, которые летят вниз головой с высотного объекта, используя для остановки амортизирующую систему альпинистских верёвок и снаряжения. Так вот, Пугачёв сказал о них (и я с ним совершенно согласен): “Не дай бог такому в лётчики!” Хороший лётчик летит не в поисках адреналина и острых ощущений, а – строго и дисциплинированно выполняет свою работу. То ли это испытательная работа по программе, которую тебе задали. И ты её должен выполнить тютелька в тютельку. То ли это боевая задача военного лётчика, которую надо выполнить в полном соответствии с заданием. То ли это линейный пилот гражданской авиации, который должен абсолютно корректно выполнить все положенные процедуры и нормы. Сможешь так работать – добьешься успеха. Иначе – просто нечего тебе в авиации делать. И самое основное, фундаментальное – любить свою профессию. Всем сердцем. Как я, Александр Васильевич Галуненко, многие наши друзья и коллеги...

Глава из книги “От мечты до “МРИИ”

Ольги Кушнир, помощника ректора ГЛАУ, кандидата педагогических наук, старшего преподавателя кафедры социально-гуманитарных наук и профессиональной педагогики.

ДЕНЬ ЧАСТИНИ

... Земля дрижала від безперервних вибухів. Ідкий дим повз по вигорілій землі. Неймовірно було уявити собі, що на цьому шматочку землі знаходяться люди. Висота 60.0, що її боронили воїни-зенітники на чолі з командиром батареї П'янзіним, була важливішою в прикритті Севастополя з півночі. На німецьких мапах її маркували як "котел смерті", "пекло", "заворожено".

13 червня 1942 року на невеличкій висотці неподалік Севастополя смерть билася з безсмертям. І перемога лишилася за безсмертям. За вічною пам'яттю...

(З архіву військової частини).

Гвардійському "Севастопольсько-Феодосійському" зенітному ракетному з'єднанню Повітряних Сил ЗС України, де командиром гвардії полковник Віталій Павлюченко, виповнилося 89 років. У спекотний сонячний день відзначити славне свято військового духу і братерства на плацу зібрались ветерани, військовослужбовці та члени їх сімей, командири військових час-

тин, представники міської влади та гості.

З привітальним словом на мітингу виступили голова ветеранської організації гвардійської частини підполковник запасу Юрій Кандюрін, підполковник запасу Іван Лазаренко та інші. А помічник Феодосійського міського голови Віктор Дудко, від імені мера міста Феодосії Олександра Бартенева, вручив військовослу-

жбовцям подарунки.

Біля Меморіалу бойової слави, що на території частини, нащадки героїв Великої Вітчизняної війни хвилиною мовчання вшанували пам'ять полеглих. Військовослужбовці саме цієї частини в перші хвилини найжорстокішої та найкровопролитнішої війні двадцятого століття прийняли бойове хрещення на кримських висотах, влучно збиваючи німецькі "Юнкерси" з напівавтоматичних 76,2-міліметрових зеніток та 85-міліметрових зенітних гармат.

А через рік безпрецедентної оборони Севастополя Указом Президії Верховної Ради СРСР від 24 липня 1942 року за проявлені відвагу і героїзм старшому лейтенанту Івану Семеновичу П'янзіну та рядовому Петру Миколайовичу Ліповенку посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Вони навечно зараховані в списки частини. Їх прізвища першими звучать на вечірніх перевірках підрозділів.

Командир частини гвардії полковник Віталій Павлюченко зазначив, що в нашій державі небагато військових частин, які можуть гордитися таким славним і тривалим бойовим шляхом. Гвардійське з'єднання входить до трійки найстаріших військових частин України. Тож і всім ветеранам частини він побажав військового довголіття. А мешканців Криму запевнив, що під надійним захистом воїнів-ракетників вони можуть трудитися і спати спокійно.

За сумлінне виконання військового обов'язку грамотами командира було відзначено кращих офіцерів, контрактників та строковиків. Серед них – капітани Віталій Кричевський і Сергій Голов'ятинський та багато інших. Низка військовослужбовців строкової служби отримали чергове військовоє звання "старший солдат".

У розгорнутому наметі усі бажаючі посмакували "солдатої каші" та під пісню фронтових часів згадали героїчні роки.

І сьогодні, Гвардійське "Севастопольсько-Феодосійське" з'єднання є надійним повітряним щитом нашої держави. За підсумками крайніх років, під керівництвом досвідченого командира гвардії полковника Віталія Павлюченка, частина впевнено утримує позиції одного з кращих зенітних ракетних з'єднань Повітряних Сил ЗС України, постійно бере участь у бойових стрільбах як в Україні, так і за кордоном.

Військовий організм постійно вдосконалюється і оновлюється. Тільки протягом травня в частину прийшли майже 150 чоловік молодого поповнення з Київщини, Тернопільщини, Полтавщини, Хмельниччини та Криму. Тож молоді воїни-зенітники продовжують славні бойові традиції попередніх поколінь і, високо тримаючи Бойовий гвардійський Прапор, надійно захищають повітряні кордони нашої країни.

Руслан Семенюк.
РМЦ МОУ, АР Крим.

ДВОСТОРОННЄ СПІВРОБІТНИЦТВО**Віртуальні польоти туркменських льотчиків**

17 військових авіаторів Збройних сил Республіки Туркменістан, які проходять курс підвищення кваліфікації в Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, успішно завершили чотиритижневу підготовку на комплексному тренажерному комплексі вертольота Мі-8МТВ.

Навчання іноземних офіцерів у видовому вузі розпочалося ще у листопаді минулого року на підставі двосторонньої домовленості між Україною та Туркменістаном. За цей час гості нашої країни вивчили теорію, склали відповідні заліки і перейшли до активної фази підвищення кваліфікації – занять на військовій техніці та спеціальному обладнанні.

Основні дисципліни, що їх вивчають туркменські офіцери, читають викладачі льотного факультету. За всі ж організаційні питання, що пов'язані з організацією навчального процесу, відповідають начальники факультету післядипломної освіти університету полковник Юрій Кусакін та його начальник курсу підготовки іноземних військовослужбовців підполковник Вадим Войтенко.

Крайній місяць туркменські офіцери провели за штурвалом тренажера вертольота Мі-8МТВ. Під пильним оком викладача підполковника Олега Редьки вони вивчили роботу систем та агрегатів гвинтокрилої машини, алгоритм дій фахівців інженерно-аеродромного забезпечення тощо. Поступово підійшли до самостійних віртуальних польотів. У підсумку практичних занять всі отримали лише позитивні оцінки та записали на свої рахунки по 10 годин знаходження у небі, створеному комп'ютером.

– Викладачі та льотчики-інструктори дуже добре ставляться до нас та намагаються передати нам якомога більше корисних знань, які ми, у свою чергу, передамо іншим у себе вдома. Однак, і нам є що розповісти українським колегам в професійному відношенні. Тому обмін досвідом – незмінний атрибут нашого навчання в Україні, – зауважив старший національної групи ЗС Республіки Туркменістан майор Куват Генжиев.

На даний час усі іноземці проходять курс спеціальної підготовки з керування повітряним рухом на техніці льотного факультету. До кінця серпня вони у повному обсязі отримають знання щодо наземного забезпечення польотів військової авіації. По завершенню ж цього блоку військових дисциплін, у вересні поточного року, туркменські авіатори складатимуть іспити за весь курс перепідготовки та перейдуть до нового завершального етапу навчання – написання дипломних проектів та, власне, складання державних іспитів.

– Навчання – навчанням, але ж командування університету не забуває й про відпочинок колег із Середньої Азії. У вихідні та святкові дні вони відвідали майже всі пам'ятні та визначні місця Слобожанщини. Непогодо показали себе закордонні гості й на спортивних змаганнях у нашому вузі. Ну, і проведення будь-яких військових урочистостей в регіоні не обходиться без їхньої участі, – розповів підполковник Вадим Войтенко.

Варто сказати, що підготовка туркменських військовослужбовців до державних іспитів відбуватиметься разом із випускниками льотного факультету Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Оцінюватимуть їхні знання одні й ті ж люди. Під час ритуалу вручення дипломів про закінчення навчання у жовтні цього року вони всі стоятимуть у єдиному міжнародному строю.

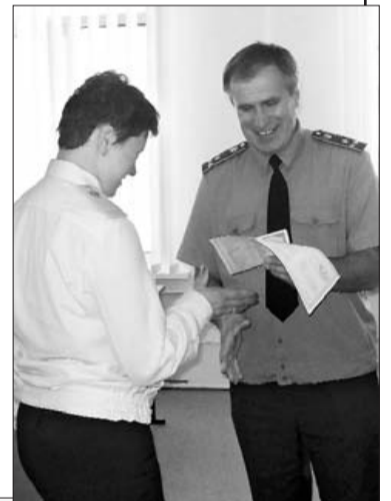
Приємною новиною для викладачів видового ВНЗ нещодавно став той факт, що зараз в Києві ведуться переговори про направлення до ХУПС для перепідготовки нової групи авіаційних фахівців із Туркменістану. Тож обмін досвідом між авіаторами наших країн, можливо, буде продовжено.

Дмитро Луганський.
м. Харків.

ВІСТІ З ВВНЗ**А освіта й справді буває безкоштовною!**

На Харківщині відбувся перший випуск 17-ти військовослужбовців військової служби за контрактом, які успішно пройшли п'ятирічний курс навчання та здобули освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр". Навчання проводилося на факультеті післядипломної освіти Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. За кошт Міністерства оборони військовослужбовці здобували вищу освіту, аби після завершення військової служби безболісно адаптуватися до цивільного життя. Передумовою цьому стало впровадження у 2006 році комплексу заходів щодо підвищення престижу служби на рядових та сержантських посадах на контрактній основі. Окрім Слобожанщини, підвищення рівня освіти саме цієї категорії військовослужбовців відбувалося ще у військових вузах Житомира, Львова, Сімферополя та Києва.

– 40 днів на рік контрактники, які мали на момент вступу в університет базову середню освіту та бездоганну характеристику, приїздили до нас та отримували знання. Звісно, братися за нову справу завжди важко. Проте мої підлеглі поступово вдосконалили навчальний процес з молодшими командирами, – розповів начальник факультету післядипломної

освіти полковник Юрій Кусакін.

Серед випускників було й 7 представниць чарівної статі, які на рівні з чоловіками оволодівали військовою наукою.

– Я багато чого навчилася за ці п'ять років. Умови навчання і розміщення у гуртожитках університету сприяли нормальному засвоєнню матеріалів та виконанню практичних завдань. По прибуттю до себе у частину обов'язково пораду колегам їхати до Харкова за вищою освітою, – пообіцяла бухгалтер 302-го зенітного ракетного полку старший солдат Олена Поголяєва.

Дипломи про закінчення Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба випускникам вручив заступник начальника вузу з навчальної роботи полковник Юрій Стасев.

– Від імені командування вітаю всіх із великою подією у справі реалізації військових реформ у державі. Бажаю усім вам творчої наснаги в роботі, – сказав він.

Дмитро Горбунов.
м. Харків.
Фото автора.

Не секрет, що бойові позиції зенітних ракетних підрозділів зазвичай розташовані подалі від сторонніх очей. Найчастіше зенітні ракетні комплекси стоять на лісових галявинах на відстані від доріг і населених пунктів. Але так далеко від благ цивілізації, як третій зенітний ракетний дивізіон Львівського зенітного ракетного полку імені Івана Виговського, в усьому Повітряному командуванні "Захід" не розміщений жодний підрозділ. Спершу треба доїхати автобусом до невеличкого селища Іванофранкове. Далі – лише власним або службовим автотранспортом, бо ні маршрутки, ні попутки туди не їдуть. Попереду – близько 30 хвилин руху. Спочатку минете мальовниче озеро, потім – невеличке село. На його околиці – магазин. У цій місцевості він крайній опорний пункт ринкової економіки. Далі лише ліс – буковий, сосновий, подекуди темний і глухий, подекуди молодий і світлий. Насамкінець дорога впирається у звичайну браму з хвірткою. Випадково сюди не потрапляють, тож ласкаво просимо у третій дивізіон Львівського зенітного ракетного полку імені Івана Виговського.

В лісі служать і живуть

Від розташування дивізіону до найближчого населеного пункту, невеличкого села без сільради, – декілька кілометрів лісовою стежкою. Навколо лише ліс. Відчутний плюс віддалення від міст – надзвичайне лісове повітря. У людини, яка щойно сюди приїхала, від нього просто обертом йде голова. Прямо під ногами – ягоди і гриби. Військові кажуть, що встигають назбирати грибів на обід, допоки обійдуть стежкою територію. Ще тут особлива тиша. Нечутно шуму автомобілів і потягів, тільки вітер колише дерева. Однак взимку цілющі обійми природи стають міцними і жорсткими. Шлях до дивізіону вже не прикрашають чарівні краєвиди Яворівського національного природного парку, і офіцеру, прапорщику чи контрактнику здається, що він їде служити на край світу. Дуже важко у дивізіоні, коли відключають електроенергію. Містечко не газифіковане, в квартирах стоять електрорплити, замість центрального опалення стоять обігрівачі, вода з крану тече тому, що на території стоїть електронасос. Ще два роки тому без електрики вартові неба жили по декілька днів на місяць. "Зараз перебоїв з електропостачанням практично немає, родини забувають про шкільні уроки та довгі зимові вечори зі свічками, про холодні квартири з "буржуйками" та відсутність гарячої їжі, – згадує командир дивізіону підполковник Олександр Назаренко. – У ті часи в квартирах почали встановлювати газові балони, вони дозволяли рятуватися від голоду і холоду. Такі балони стоять на кухнях вартових неба й нині. Вартість одного – близько чотирьох сотень гривень. Газу вистачає на три-чотири місяці".

Військове містечко знаходиться на горі, тож сніг випадає тут приблизно на місяць раніше ніж у низині і тане пізніше. Іноді снігопади беруть військових в облогу – замітають єдину дорогу.

Ракетники постійно намагаються покращити побутові умови, у першу чергу, для солдатів. В казармі встановили енергозберігаючі пластикові вікна, переобладнали систему опалення – тепер солдатів обігрівають два сучасні електричні котли з автоматикою.

"Нова система опалення спрощує роботу командира, – підкреслює підполковник Олександр Назаренко. – Не треба думати про забезпечення вугіллям, про роботу котельні, а можна зосередитися на інших службових питаннях".

Ще одна особливість життя посеред лісу – обов'язкове вирішення квартирного питання. Служити у дивізіоні, а мешкати поза ним – поняття несумісні. Тож усім новопризначеним військовослужбовцям тут надається помешкання в одному з двох типів двоповерхових будинків. А тим, хто вже своє відслужив і вийшов на пенсію, обов'язково надають житло десь в іншому місці.

Минулого року до нас прийшов служити молодий лейтенант, вибрав дивізіон свідомо, бо проходив у нас військове стажування, – каже підполковник Олександр Назаренко. – Один з мотивів його рішення – негайне забезпечення службовим житлом. Зараз ми маємо всім вільних квартир. Тенденція нинішніх часів – офіцери просять переселити їх з більших у менші помешкання, бо їх дешевше опалювати взимку".

А от власне на бойову роботу ракетників відірваність від благ цивілізації абсолютно не впливає. Дивізіон займається тим же, чим й усі вартові неба. Військові постійно удосконалюють свої професійні навички. У 2006 році дивізіон виконав на "відмінно" бойові стрільби на навчальному центрі бойового застосування "Телемба" в Російській Федерації. Нещодавно ракетники заступили на бойове чергування в системі протиповітряної оборони країни. Також підтримують у належному стані свою техніку – зенітні ракетні комплекси С-300ПТ. Не так давно зенітники зробили велику роботу – здали на склад старіші зенітні ракетні комплекси, натомість прийняли на озброєння більш нові ЗРК, розгорнули їх на позиціях та підготували до несення бойового чергування. Готу-

ються тут і до чемпіонату Європи з футболу, адже працювати під час проведення першості доведеться в посиленому режимі. Окрім того, ракетники освоїли й суто селянські роботи, наприклад покоси. Правила пожежної безпеки вимагають, щоби зайвої трави на позиціях не було. Відтак, військові вже гострять коси. Раніше сіно дарма не пропадало. Зенітники й досі згадують про своє підсобне господарство з коровами, свиньями, городами і грядками з зелениною. Дружні стосунки склалися у ракетників і з селянами. Військові беруть участь у багатьох заходах, що проходять у найближчому до них селі Дубровиця. Спортивні команди зенітників з різних видів спорту залюбки змагаються з місцевими спортсменами-аматорами. Напередодні 9 Травня до ракетників звернувся голова сільради з проханням забезпечити салют на місці поховання радянських прикордонників. Військовослужбовці разом з селянами упорядкували військове поховання, а у святковий день вшанували пам'ять загиблих. Ось так спільно намагаються і відпочивати, і долати труднощі військові та селяни. Здорова атмосфера панує у військовому містечку. Усі, від командира підрозділу і до

наймолодшого солдата, живуть тут як одна сім'я. Разом святкують, разом працюють і виконують військовий обов'язок. "Дорога моя родина" – так звертаються до співслужбовців ті, хто вже служить десь в іншому місці і приїхав в гості чи у справах в дивізіон.

"Загалом весь наш колектив – це декілька десятків військовослужбовців строкової, контрактної служби, прапорщиків та офіцерів, – розповідає командир. – У нас чимало вакантних посад, відтак навантаження на кожного військовослужбовця тут більше ніж деінде. Є вільні посади і для офіцерів, і для контрактників. Багато років очікуємо призначення офіцера на посаду помічника лікаря. Наразі його нам заміняє солдат з медичною освітою. Тож ласкаво просимо у третій дивізіон!"

А ті, хто в перші дні засмутився через перспективу служити у глухом лісі, з часом ще й від'їжджати звідси не хочуть. Солдат Олена Кузьмич приїхала сюди служити практично навмання. Одержала скерування у військоматі. Каже, спершу дивізіон справив на неї надзвичайне враження. Зараз до життя посеред лісу звикла. Незабаром планує створити сім'ю. Змінювати місце служби наразі не планує. Починав службу в дивізіоні молодим лейтенантом й заступник командира дивізіону з озброєння – командир радіотехнічної батареї майор Андрій Безуглов. Він приїхав сюди з дружиною і дочкою. Зараз доні вже тринадцять років. "Найважче долати усі труднощі такого "лісового" життя нашим дітям, – каже майор А. Безуглов. – Найменшим школярам доводиться прокидатися надто рано, бо вже в сім тридцять наш "школярник", так ми називаємо службовий "Уазік", вирушає до Іванофранкового. І хоча найменші мають лише чотири уроки, зі школи вони йдуть разом з одинадцятикласниками, бо двічі

машина через брак пального не поїде".

Серед очевидних незручностей є й плюси. Діти захищені від шкідливого впливу вулиці, а наймолодших мамі можуть спокійно залишати бавитись у пісочницях самих, адже чужі тут не ходять.

Допоки чоловіки охороняють повітряні рубежі України, не сидять без діла і їхні прекрасні половинки. "З шістнадцяти дружин військовослужбовців не мають роботи лише дві. Одна жінка зараз здобуває освіту, друга – якраз перебуває у пошуку. Усі інші працевлаштовані. Це суттєво впливає на добробут і мікроклімат в родинях," – зазначає командир дивізіону.

Загалом брак цивілізації намагаються виправляти. В солдатській казармі телевізор приймає більше тисячі каналів. Вартові неба придбали супутникову антену, тож тепер строковики можуть бачити усе, що робиться в країні та світі. У народознавчій світлиці створили невеличку позаштатну бібліотеку. На території містечка обладнали футбольне поле та волейбольний майданчик. Є невелике озеро для шанувальників риболовлі. Тож хоч дозвілля тут і не розмаїте, але корисне та здорове.

Звичайно, жити й служити в лісі непросто. Люди, які тут мешкають, – оптимісти і патріоти, тож негаразди їх не зламають. А ознакою того, що військові вірять у свої сили, є постійне поповнення в родинях. Наприклад, цього року у двох сім'ях вже народилися немовлята. Можливо, вони й не будуть добре пам'ятати місце, де з'явилися на світ і прожили перші роки свого життя, бо батьків призначать на посади в інші гарнізони. Та будьте певні – про службу на "третьому" вони своїм дітям неодмінно розкажуть...

Владислав Назаркевич.
"Крила України".
Фото автора.

Зенітні ракетні війська Повітряних Сил цього року вперше відзначають своє професійне свято. 7 лютого 2011 року Міністр оборони України Михайло Єжель підписав наказ, згідно з яким День зенітних ракетних військ Повітряних Сил Збройних Сил України відзначатиметься щороку 3 липня. ЗРВ складають вогневу основу сил у системі протиповітряної оборони нашої держави і призначені для захисту адміністративних, промислово-економічних центрів (районів) країни, угруповань Збройних Сил України, важливих державних, військових і інших об'єктів від ударів повітряного противника.

ЗРВ

Військ ППО країни і "С-300В" – "Весна" для військ ППО Сухопутних військ. "С-300П" приймають на озброєння у кінці 1980-го, а вже в лютому 1981-го перші два зенітних ракетних полки заступають на бойове чергування.

"С-300П" пережила багато модернізацій задля ефективного забезпечення відбиття масованого удару засобів повітряного нападу різного класу, а також знищення головок балістичних тактичних ракет. Зараз на озброєнні ЗРВ України, Російської Федерації та інших країн СНД є самохідний варіант модифікації "С-300ПС" та транспортно-контейнерні "С-300ПТ", "С-300ПМ", "С-300ПМУ-2".

5 квітня 1992 року – початок нового етапу в історії ЗРВ українського війська. Відповідно до Указу Президента України "Про невідкладні заходи щодо створення ЗС України" Міністр оборони України наказує створити Командування Військ ППО України. Його формування відбувається на базі об'єднань, з'єднань і частин, які на той час дислокувалися на території України. До кінця травня 1992-го Управління 8-ої окремої армії ППО переформовують у Командування військами протиповітряної оборони. Очолює ЗРВ доручають командувачу 8-ої окремої армії ППО генерал-лейтенанту Михайлу Лопатіну. Чисельність особового складу на час створення складає близько 67 тисяч.

З того часу починається етап реформування та розвитку зенітних ракетних військ Збройних Сил України, які організаційно входили до складу Військ Протиповітряної оборони України, а потім – Повітряних Сил Збройних Сил України. Варто згадати діячів ЗС України, які стояли біля витоків створення цього роду військ в українській армії. Це генерал-полковники Михайло Лопатін, Олександр Стеценко, Володимир Ткачов, Анатолій Торочин, генерал-лейтенанти М.Ботов, В.Дьяков, В.Камінський, С.Клімов та багато інших генералів і офіцерів.

Система протиповітряної оборони України створювалася і удосконалюється з урахуванням усього попереднього досвіду, виходячи з геополітичного положення України, спрямованості її Воєнної доктрини, наявних сил та засобів ППО, а також відповідно до технічних та економічних можливостей держави.

Яскравою подією у житті Військ Протиповітряної оборони України стало створення центру бойового застосування зенітних ракетних військ, де 3-го липня 1996 року на те-

риторії нашої держави (Крим, полігон "Чауда") проведено перше за часів незалежності тактичне навчання з бойовою стрільбою. Саме цей день увійшов в історію як День зенітних ракетних військ.

Українські ЗРВ сьогодні

Зенітні ракетні війська Повітряних Сил Збройних Сил України протягом усієї історії нашої молоді держави прикривають захисним щитом найважливіші об'єкти від можливих ударів з повітря. Цілодобово на бойовому чергуванні знаходяться близько 2500 військовослужбовців. Цього року завдання теж не змінилися. Та виконувати їх стає дедалі складніше, адже озброєння і військова техніка вимагають до себе все більшої уваги.

На сучасному етапі перед воїнами протиповітряної оборони стоїть чимало складних і відповідальних завдань. Несення бойового чергування в системі протиповітряної оборони країни для зенітних ракетних військ залишається пріоритетним. Як відомо, організація несення бойового чергування потребує значних матеріальних ресурсів, інтенсивного використання бойової техніки та озброєння.

Сьогодні фахівці зенітних ракетних військ все більше докладають зусиль для подовження ресурсних показників зенітних ракетних комплексів та зенітних керування ракет, ремонтують чарунки, вузли і блоки, опікуються закупівлею запасних частин для оперативного відновлення несправного обладнання. Окрім того, протягом року проводять сезонні технічні огляди – і все задля повної бойової готовності арсеналів оборонців українського неба! Виконати це, маючи фінансування у розмірі лише 15 відсотків від потреби, дуже не просто... Із майже 30 мільйонів гривень, закладених у бюджеті Міноборони для потреб ЗРВ, більше половини – надходження за спеціальним фондом, які ще треба заробити.

– Для суттєвого підняття рівня справності озброєння та військової техніки ЗРВ цих грошей, зрозуміло, не вистачить, – пояснює начальник зенітних ракетних військ Повітряних Сил ЗС України полковник Дмитро Карпенко. – Вдається хіба що підтримати справність тих, що перебувають на бойовому чергуванні, і почати ремонтувати на "Укроборонсервісі" один ЗРК. До речі, цей запланований на ремонт комплекс – із резерву. І після проведення відновлювальних та ремонтних робіт, його відправлять до військової частини

Товариші генерали та офіцери, сержанти та солдати! Шановні працівники Збройних Сил України! Дорогі ветерани!

3 липня 2011 року відповідно до наказу Міністра оборони України від 7 лютого 2011 року № 70 відзначається День зенітних ракетних військ Повітряних Сил Збройних Сил України. Встановлення цього свята є свідченням визнання Українським народом важливого внеску зенітних ракетних військ у забезпечення захисту повітряного простору незалежної України.

Особовий склад зенітних ракетних військ Повітряних Сил Збройних Сил України, вірний славним бойовим традиціям, з честю виконує свій обов'язок перед народом, демонструє вірність Військовій присязі, високий бойовий вишкіл, професіоналізм та наполегливість у вирішенні поставлених завдань під час несення бойового чергування та підготовки військ.

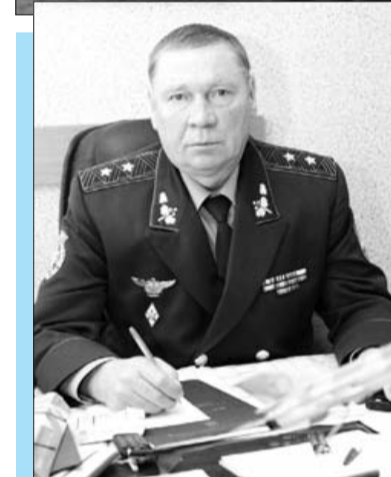
У день професійного свята висловлюю слова щирої вдячності за сумлінне служіння українському народові та самовіддану ратну працю всім військовослужбовцям, працівникам зенітних ракетних військ Повітряних Сил Збройних Сил України і ветеранам.

Упевнений, що Ви і надалі будете берегти славні бойові традиції попередніх поколінь захисників неба Батьківщини та надійно захищати повітряні рубежі нашої держави.

Бажаю Вам та Вашим родинам міцного здоров'я, щастя і благородної справи служіння Батьківщині, нових звершень в ім'я зміцнення боездатності Повітряних Сил Збройних Сил України.

З повагою

тимчасово виконуючий обов'язки командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Василь Нікіфоров.

Історія роду військ бере початок з середини ХХ століття. Першу зенітну ракетну систему "Беркут" почали розробляти 9 березня 1950 року (з 1953 року отримала назву "Система-25" ("С-25"). Перші випробувальні пуски ракет, завдяки неймовірно продуктивній роботі радянських вчених, інженерів та техніків, були проведені вже 25 липня 1951 року.

Створенням "С-25" військові розробники успішно вирішили задачу – з максимальною надійністю забезпечити прикриття столиці СРСР – Москви. 24 жовтня 1952 року Рада Міністрів СРСР прийняла Постанову про формування зенітних ракетних частин. Створення зенітних ракетних військ проходило в основному шляхом переозброєння частин зенітної артилерії. До кінця 1950-х років відбулось формування як самостійного роду військ, що входив до складу Військ ППО країни. В системі оборони СРСР почалося створення оборони утворювань ЗРВ.

У період з 1954 по 1962 роки чисельність Військ ППО значно збільшилась. Крім того, війська зміцнили організаційно і стали готові забезпечити протиповітряну оборону

країни у нових умовах.

В цей час також був створений рухомий комплекс "С-75" (1953-1957рр.), який неодноразово модернізували протягом багатьох десятиліть та успішно застосовували в локальних війнах і військових конфліктах. Він був наймасовішим серед комплексів ППО СРСР і досить широко розповсюджений в десятках зарубіжних країн. Його ракети вперше продемонстрували у листопаді 1957-го під час параду на Червоній площі в Москві. Саме вони стали символом епохи найсучаснішого у світі радянського озброєння.

Та, зважаючи на конструктивні особливості "С-75", залишалась ще небезпека від низько літаючих засобів повітряного нападу. Для забезпечення високоєфективного зенітного ракетного прикриття об'єктів протягом 1956-1961 років створили ЗРК "С-125". Вперше ракета оснащувалась тільки двигунами на твердому паливі. Це значно спрощувало експлуатацію комплексу. За рахунок експлуатаційних переваг перед С-75, новий комплекс "С-125" володів більшим модернізаційним потенціалом. І навіть до сьогодні

конструктори розробляють удосконалені його варіанти, в тому числі й у високомобільному варіанті.

Одночасно з модернізацією ЗРК середньої і малої дальності проводились роботи зі створення системи дальньої дії. Так, у 1967 році прийнято на озброєння ЗРВ система "С-200А" – "Ангара". А в 1969-му – "С-200В" – "Вега". Їх призначення – знищення стратегічних бомбардувальників і постановників перешкод на далеких підступах до об'єктів, що обороняються, а також висотних і швидкісних цілей. Нова зброя привела до корінних змін в організації зенітного ракетного прикриття об'єктів і військ, що набуло характеру об'єктово-зональної оборони угрупованнями зенітного складу.

В кінці 1960-х в СРСР, США, країнах НАТО починається розробка принципово нових зенітних ракетних систем на основі широкого застосування обчислювальної техніки, засобів автоматизації, нової елементної бази та нових технологій. У США створюють систему "Петріот", а в СРСР – зенітні ракетні системи "С-300П" – "Бірюса" для

ВОГНЕВА ОСНОВА

ППО України!

прикривати з повітря важливий державний об'єкт.

Та попри все, завдяки самовідданості особового складу вдалося не тільки зберегти, а в деяких випадках навіть істотно підвищити боєготовність частин і підрозділів ЗРВ, що залучаються до несення бойового чергування.

Дивізіони просять вогню!

– Щодо бойової підготовки, то зараз для всього особового складу першочерговим напрямком роботи є підготовка до участі в комплексі навчань “Адекватне реагування-2011”. У ньому будуть задіяні 6 військових частин із різних регіонів України. Залучатимуться майже 1000 військовослужбовців та 5 зенітних ракетних комплексів типу “Бук М1”, С-200В та С-300П, – розповідає полковник Дмитро Карпенко.

На превеликий жаль, зважаючи на обсяги вітчизняного оборонного бюджету, зенітні ракетні війська не можуть собі дозволити залучити весь особовий склад до повноцінної бойової підготовки із виконанням практичних бойових стрільб. Слід згадати і про відсутність в Україні полігона, придатного для стрільб комплексами далекої дії С-200. Наші ракетники раніше практикувалися в Російській Федерації на полігонах “Ашулук” та “Телемба”. Але сьогодні подібне вважається розкішшю. Тож у щорічних навчаннях на кримському полігоні “Чауда” бойовим обслугом цих ЗРК доводиться “задовольнятися” лише імітованими пусками ракет. Не стане винятком і 2011 рік.

Особливості цьогорічного навчання – проведення полкових стрільб. Це коли командири полків керуватимуть бойовими стрільбами тільки своїх підрозділів. Минулого року, наприклад, для участі у навчаннях полки формували з дивізіонів різних частин ЗРВ. На практиці виходило так, що командир керував збірним полком, у складі якого лише один дивізіон був із його частини. Тобто, він і гадки не мав, наскільки добре підготовлений особовий склад решти дивізіонів та на що він здатний. Це не зовсім правильно, адже кожен командир чи начальник повинен відповідати за свої підрозділи. Як навчив особовий склад, як підготував техніку та озброєння, так і відстріляється на навчаннях.

Ще однією новацією буде те, що ведення протиповітряного бою з пусками бойових ракет відбудеться після здійснення маневру чотирьох зенітних ракетних дивізіонів на вогневий рубіж.

Крім того, вперше в історії

України на полігоні “Чауда” стрілятиме ЗРК С-300ПС, що надійшов у підрозділ після середнього ремонту на підприємстві “Укроборонсервіс”. Комплексу, що відслужив два десятиріччя, завдяки ремонту продовжили ресурс ще на 5 років.

– Ми хочемо впевнитись у якості проведених ремонтних робіт. Навчання – найкраща можливість це зробити. У нас також великі плани зібрати під час навчань необхідну кількість статистичної інформації про стан ЗРК С-300П та Бук-М1. Напрацьовані матеріали вплинуть на прийняття рішення щодо продовження їх ресурсу до 30 років, – говорить Дмитро Володимирович.

Кадри вирішують все!

А от для розв'язання сутяного завдання потрібні не лише гроші, а й час. Головною проблемою, що уже декілька останніх років негативно впливає на всі аспекти життєдіяльності ЗРВ, є брак кадрів, особливо молодих фахівців. Майже чотири сотні первинних посад у ЗРВ є вакантними! Це призвело до суттєвого збільшення навантаження на офіцерів. Особливо складна ситуація в дивізіонах, що розташовані в окремих військових містечках. Є випадки, коли в періоди несення бойового чергування кількість нарядів і чергувань для одного офіцера може збільшуватись до 12-14 на місяць! А ще – зовсім не велике грошове забезпечення, відсутність житла, брак часу на сім'ю... Ось і залишають офіцери військові частини одразу після закінчення першого контракту.

Цього року факультет ЗРВ Харківського університету Повітряних Сил, відповідно до держзамовлення, відправив у війська всього 32 лейтенанти. Наступного року випустить взагалі лише 10. Та вже через два-три роки ситуація покращиться, адже зараз кожен навчальний курс, із першого по третій, нараховує від 80 до 100 курсантів. Залишається чекати, коли лейтенанти-випускники з молодечим запалом та бажанням служити прийдуть у війська.

А бажання є! Минулого року, під час навчань на Кримському полігоні “Чауда”, активно залучили курсантів військових навчальних закладів до проведення бойових стрільб, контрольних льотних випробувань зенітних керованих ракет, та протиповітряних боїв. Стажувались майбутні офіцери у складі бойових обслуговувань частин та підрозділів зенітних ракетних військ. Участь у таких масштабних навчаннях позитивно вплинула на бойо-

вий дух хлопців. У цьому початку зенітних ракетних військ переконався особисто, будучи головою підкомісії під час Державних іспитів у ХУПСі. Тому цього року курсанти також “воюватимуть в Криму”.

Батько для підлеглих

Ситуація в частинах багато в чому залежить і від командирів. Після закінчення ВВНЗ молодий лейтенант приїжджає у військову частину і стикається з безліччю проблем один-на-один: відчуває надмірну прискіпливість командирів ще з перших днів служби, бачить протистояння, відсутність порозуміння між керівним складом частини. Звичайно, що бажання служити в такому військовому колективі, та й взагалі у ЗС України, в нього не буде.

Де командир частини в першу чергу батько для підлеглих, там відтік кадрів значно менший, хоча труднощі ті самі. Якщо допомогти офіцеру облаштуватись на новому місці, підшукати йому житло, допомогти з переїздом, знайти роботу для дружини, влаштувати дитину в дитячий садок. Він буде добре служити і цінувати колектив, у який потрапив, незважаючи на будь-які навантаження та труднощі. Тож як приймуть в частині молодого фахівця, залежить, чи довго він там служитиме.

ЗРК майбутнього...

На озброєнні частин та підрозділів зенітних ракетних військ знаходиться техніка 3-4 покоління, виготовлена у 80-х роках минулого століття (зенітні ракетні комплекси – С-300, С-200В, “Бук М1”, автоматизовані системи управління – “Сенез М”, “Байкал”, “Байкал-1”, “Поляна-Д4”, командні пункти системи С-300П, радіолокаційні станції метрового та дециметрового діапазонів – 1Л13, 9С15, 35Д6, РРВ-13, 17), яка на сьогодні спроможна вести боротьбу з існуючими засобами повітряного нападу.

Однак її реальний технічний стан, а особливо ресурсні показники, уже у найближчий час будуть ускладнювати зенітним ракетним військам виконувати завдання за призначенням, протистояти перспективним аеродинамічним і особливо космічним засобам імовірного нападу.

Першочергові причини такої ситуації пов'язані з експлуатацією ОВТ без ремонту більше 20 років, фізичним старінням елементної бази, повним вичерпанням найбільш виковиристовуваного ЗІП.

Іншим негативним чинником є те, що за роки незалежності держави не освоєно но-

вих та не модернізовано жодного зразка зенітних ракетних комплексів, автоматизованих систем управління ЗРВ.

– Ми також вивчаємо можливість державних оборонних підприємств продовжити ресурс зенітних керованих ракет до ЗРК С-300В1. Це хороший мобільний комплекс. Та якщо це виявиться неможливим, ми будемо вимушені вивести його з бойового складу ЗРВ ПС. На прикриття важливих державних об'єктів це не вплине. Завдання, які виконує бригада С-300В1, перерозподілять між іншими мобільними комплексами, – заявив начальник ЗРВ.

Окремо слід згадати і те, що нещодавно відбулась нарада керівного складу Повітряних Сил ЗС України, у якій взяли участь директори підприємств оборонно-промислового комплексу України, що займаються обслуговуванням та ремонтом техніки зенітних ракетних військ. Учасники наради дійшли згоди у питанні поступової заміни основних блоків, які свого часу були випущені за межами України і вже відпрацювали встановлені терміни чи вийшли з ладу, новітніми розробками українських вчених. Підштовхує до цього і той факт, що переважна більшість деталей і блоків уже знято з виробництва на заводах-виробниках. Деякі задуми вдалося успішно реалізувати на зенітних ракетних комплексах “Бук-М1”.

Потужності вітчизняних підприємств дозволяють здійснювати ремонт 3–4 комплексів на рік. Тобто, за умови 100%-го фінансування, проблема вирішиться шнайменше за 10–15 років. Поки це триватиме, у вітчизняному оборонному відомстві повинні остаточно визначитись, якими будуть ЗРВ-2025. Чи будуть вони оснащені глибоко модернізованою нинішньою технікою, чи новими закордонними зразками.

Сьогодні на ринку зенітного ракетного озброєння свої послуги пропонують зброярі Російської Федерації. Вони здатні глибоко модернізувати ЗРК С-300ПТ і С-300ПС до рівня С-300ПМУ2. Прогнозований результат – нова елементна база, збільшення дальності дії, підвищена мобільність комплексів. Україна, насамперед, зацікавлена у вітчизняному ЗРК нового покоління. Уже сьогодні деякі підприємства наших підприємств викликають неабиякий інтерес у військових. Та долучитись фінансово до проекту армії не під силу. Залишається сподіватись, що створення нового ЗРК стане державною програмою зі статтею видатків із держбюджету.

Участь у параді

– Ще одним фактором, який позитивно вплине на бойову готовність техніки ЗРВ, – говорить Дмитро Володимирович, – є підготовка до параду з нагоди 20-ї річниці Незалежності України. Для відновлення справності визначених одиниць ОВТ для трьох частин і з'єднань ЗРВ будуть виділені додаткові кошти. Досі ще не прийняте остаточне рішення, як будуть предствалені на параді ЗРВ. По святковому Хрещатику цьогоріч парадний розрахунок від нас не крокуватиме. А на рахунок демонстрації техніки, то остаточно питання не вирішене: чи це буде статичний показ, чи рухомий.

“Євро-2012”

Під час проведення “Євро-2012” захищати стадіони України від можливих загроз з повітря будуть 10 зенітних ракетних дивізіонів. Знаходитимуться вони на відстані до тридцяти кілометрів від об'єкта. Для більш надійної охорони футбольних матчів передбачено передислокацію двох дивізіонів з пунктів постійної дислокації до місць бойового чергування. Тобто комплекси переїдуть поближе до об'єктів, які охоронятимуть.

Аби підготувати визначені для підсилення дивізіони, потрібно приблизно 10 мільйонів гривень, на які саме зараз чекають у війську. Підготовка ж особового складу зараз проходить на загальних підставах під час планових занять та навчань у частинах.

Епілог

Незважаючи на існуючі проблеми, зенітні ракетні війська постійно розвиваються. Сьогодні 12 частин мають почесні найменування, 5 частин нагороджені бойовими орденами та 2 частини носять звання гвардійських. Це є вагомим критерієм та показником їх значущості у здійсненні оборони держави.

Тому хочеться побажати всім воїнам-ракетникам міцного здоров'я, щастя та добробуту, оптимізму, успіхів у службі, нових звершень у почесній справі служіння Українській державі, її народу! Та й виказати впевненість, що і надалі військовослужбовці частин ЗРВ будуть свято берегти та примножувати славні бойові традиції, гідно виконувати свій конституційний обов'язок, надійно стояти на варті мирного неба та повітряних кордонів Батьківщини, захищати суверенітет, територіальну цілісність та недоторканість України!

Олександр Олехнович.
“Крила України”.

ІНТРИГИ

Иранцы показали россиянам сбитые американские беспилотники

Командующий авиационными и космическими войсками Корпуса стражей исламской революции генерал Амир Али Хаджизаде заявил, что российские специалисты получили доступ к американским беспилотникам, сбитым его подчиненными в воздушном пространстве Ирана, сообщает телеканал "Аль-Арабия".

По его словам, россияне попросили предоставить им для изучения обломки американской техники, и иранцы не отказали. Кроме того, Тегеран продемонстрировал Москве собственные беспилотники, сделанные с использованием американских технологий, добытых из сбитых аппаратов.

Ранее Иран официально объявлял об уничтожении над своей территорией двух беспилотников, принадлежащих ВМС США. Какие именно аппараты были сбиты, не уточнялось. Тегеран сообщил лишь, что американцы лишились "новейших образцов", обладающих возможностью часами находиться в воздухе без дозаправки.

США, чей 5-й флот базируется неподалеку от иранских границ – в соседнем Бахрейне, – никогда официально не комментировали информацию о потере дронов.

В то же время Вашингтон выражал озабоченность тем обстоятельством, что Иран активно продвигает собственную программу создания беспилотных летательных аппаратов военного назначения.

Российская сторона пока никак не отреагировала на информацию о получении доступа к обломкам американских беспилотников.

ВИПРОБУВАННЯ

Атомная подводная лодка "Юрий Долгорукий" проекта 955 "Борей" 28 июня 2011 года впервые произвела запуск перспективной межконтинентальной баллистической ракеты морского базирования "Булава". Об этом, как сообщает РИА "Новости", заявил официальный представитель министерства обороны России полковник Игорь Конашенков. По его словам, все этапы испытания были успешными.

Следует отметить, что запуск баллистической ракеты "Булава" был впервые произведен с борта штатного носителя этого оружия – АПЛ "Юрий Долгорукий", которой командовал капитан первого ранга Владимир Ширин. По словам Конашенкова, "пуск по всем параметрам был проведен успешно", а боевые блоки ракеты прибыли в заданный район полигона "Кура" на Камчатке в установленное время. Испытательный запуск "Булавы" был произведен из акватории Белого моря.

К настоящему времени, с учетом испытания 28 июня, было произведено 15 запусков ракеты "Булава", восемь из которых были признаны успешными. Ранее сообщалось, что испытания "Булавы" в 2011 году будут произво-

"Юрий Долгорукий" впервые произвел пуск "Булавы"

диться под контролем специальной государственной комиссии. В целом, в текущем году планируется произвести до пяти испытательных запусков "Булавы" с борта штатного носителя. В случае, если они окажутся успешными, ракета будет принята на вооружение ВМФ России. Параллельно с "Булавой" на вооружение ВМФ планируется принять и АПЛ "Юрий Долгорукий".

Р-30 "Булава" станет основным вооружением стратегических ракетносцев проекта 955/955А/955У "Борей". Первая подводная лодка серии – "Юрий Долгорукий" – проходит финальные

испытания. Кроме того, до конца 2011 года российские военные получат вторую подлодку проекта – "Александр Невский". На верфи "Севмаша" в настоящее время строится третья стратегическая АПЛ проекта 955 – "Владимир Мономах". Каждая из подводных лодок сможет нести от 16 до 20 баллистических ракет "Булава".

Ракета Р-30 способна поражать цели на дальности до восьми тысяч километров и нести от шести до десяти ядерных блоков мощностью 150 килотонн каждый. Старт ракеты производится в наклонной плоскости в подводном положении.

МІЛІТАРИЗАЦІЯ

Иран обзавелся подземными ракетными шахтами

Иранское государственное телевидение продемонстрировало зрителям подземные ракетные шахты, в которых на боевом дежурстве стоят ракеты дальнего радиуса действия, пишет The New York Times.

В сюжете, в котором были показаны шахты, рассказывалось о ходе недавно начавшихся ракетных учений "Великий пророк 6".

По словам иранских офицеров, размещенные в шахтах ракеты являются частью системы быстрого реагирования на возможное нападение и "в любой момент готовы нанести удар по заранее намеченным целям". Что это за цели, в сюжете не сообщалось.

Место расположения новых объектов иранских ракетных войск не называется, однако ранее западные эксперты предполагали, что они строятся на северо-западе страны.

Шахты, прикрытые массивными стальными плитами, значительно повысят шансы на сохранение иранских ракет в целостности в случае внезапного нападения – под землей их значительно труднее поразить, чем на стартовой площадке или мобильной платформе на поверхности.

Иранцы заявляют, что технологии, использовавшиеся при строительстве этих объектов, почти столь же сложны, как технологии изготовления самих ракет. При этом офицеры-ракетчики рассказали, что шахты были построены усилиями местных инженеров и техников.

Ракеты, стоящие на вооружении иранской армии и Корпуса стражей исламской революции, способны достигать целей в Персидском заливе, Афганистане, Ираке и Израиле. В зоне их досягаемости находится множество американских военных баз и вся территория Израиля.

Учения "Великий пророк" являются ежегодными. В ходе этих маневров испытываются новые системы ракетных вооружений и отрабатываются приемы взаимодействия между ними.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Китай показал самолет для подготовки пилотов палубной авиации

Китайский телеканал CCTV показал сюжет про испытания перспективного учебного самолета JT-9, который будет использоваться для подготовки летчиков палубной авиации. В частности, на JT-9 будет производиться имитация взлета и посадки на палубу авианосца. Учебный самолет создается на базе Guizhou JL-9, двухместного легкого тренировочного истребителя.

От базовой версии JT-9 отличается крылом большей площади с изменяемой по передней кромке стреловидностью. Технические характеристики нового китайского учебного самолета пока не известны. JL-9 способен развивать скорость до 2,3 тысячи километров в час и совершать полеты на расстоянии до 2,5 тысячи километров. Самолет вооружен 23-миллиметровой пушкой и имеет пять точек подвески для ракет и бомб.

До конца 2011 года Китай намерен приступить к интенсивным испытаниям авианосца "Ши Лан" (бывший "Варяг"), купленного у Украины в 1998 году и достраивающегося в порту Даляня. По некоторым оценкам, корабль может поступить на вооружение ВМС Китая уже в 2012 году. В качестве палубных истребителей Китай будет использовать самолеты J-15, разработкой которых занимается компания

Shenyang. Как ожидается, на вооружение ВМС эти истребители поступят не ранее 2015 года.

В настоящее время в Китае строятся сразу несколько центров подготовки пилотов палубной авиации и экипажей авианосцев. Один из таких центров расположен недалеко от города Ухань провинции Хубэй, а два других в провинциях Ляонин и Шэньси.

ПОЛІТИКА

Госдепартамент США отклонил запрос министерства обороны Тайваня на поставку истребителей Lockheed Martin F-16 Fighting Falcon, сообщает Defense News. 24 июня Тайвань объявил, что намерен направить США письмо о запросе поставки 66 новых истребителей F-16 Block 50/52, однако американская сторона ответила, что не примет этот документ. Объяснения причин не последовало.

Тайвань на протяжении последних нескольких лет регулярно предпринимает попытки приобрести у США истребители F-16, однако на каждый свой запрос получает отказ. Впервые министерство обороны Тайваня разместило заказ на 66 F-16 в 2007 году, однако ад-

министрация президента США отказалась рассмотреть его без объяснения причин. В 2009 году был выслан еще один запрос на поставку истребителей, но и он был отклонен.

США блокируют продажу боевых самолетов Тайваню, опасаясь значительного ухудше-

США заблокировали продажу истребителей F-16 Тайваню

ния взаимоотношений с Китаем. Китай не признает независимость Тайваня, отделившегося от республики в 1946 году. В частности, в 2010 году Конгресс США одобрил продажу Тайваню ряда вооружений и военной техники (за исключением F-16) на общую сумму в 6,5 миллиарда долларов. После этого Пекин объявил о прекращении сотрудничества с Вашингтоном.

В настоящее время на вооружении Тайваня стоят 146 ис-

требителей F-16A/B, купленных в 1992 году. Последний из этих самолетов Тайбэй получил в 2011 году. Согласно плану ВВС Тайваня, новые истребители F-16 должны частично заменить такие самолеты более ранних версий, однако до того времени ВВС страны придется довольствоваться модернизацией. В 2010 году США согласились продать Тайваню оборудование и запчасти, необходимые для ремонта и модернизации F-16.

ТРЕНУВАННЯ

Закінчення. Початок на 2 стор.

Внаслідок пожежі виникла загроза вибуху авіаційних бомб на відкритому майданчику зберігання. Так і сталося. Пожежа стала некерованою, та вогонь дістався сховищ, де зберігаються авіаційні засоби ураження. Керівник гасіння пожежі прийняв рішення на евакуацію особового складу у визначені райони. Почали лунати вибухи. Вже після їх припинення доводити справу до логічного завершення взялась важка артилерія – гусенична пожежна машина, або, простіше кажучи, пожежний танк, та інженерна машина розгородження, що на базі танка Т-72.

Фінальну крапку практичної фази тренування ставили військовослужбовці інженерно-саперного відділення військової частини, які разом з групою розмінування Міністерства з надзвичайних ситуацій приступили до зачистки території і вивезення та подальшого знищення боєприпасів, що не розірвалися.

ТВО командувача Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Василь Нікіфоров, підбиваючи підсумки, дав ви-

На авіаскладах затримали терористів та загасили пожежу

Терористи і пожежа були умовними, а взаємодія військових з місцевою владою та черговими силами МВС, МНС і СБУ щодо ліквідації надзвичайної ситуації – реальною.

соку оцінку діям військово-службовців частини усіх, без винятку, підрозділів, які були задіяні у тренуванні.

– Особовий склад, командування частини в черговий раз довели, що в разі виникнення будь-якої нештатної ситуації вони спроможні професійно і впевнено виконати весь алгоритм дій із затримання терористів, локалізува-

квалі місцевого населення з чотирьох навколишніх сіл.

Начальник відділу постачання авіаційних засобів ураження – заступник начальника управління технічного забезпечення Командування Повітряних Сил полковник Олександр Гуйван, відповідаючи на запитання журналістів, які також спостерігали за тренуваннями, зазначив, що у

ти пожежу. А в разі, коли пожежа стає некерованою, задіяти усі наявні пожежні та інженерні засоби, аби максимально ефективно і без людських жертв загасити об'єкт, на якому здетонували боєприпаси, – зазначив генерал-лейтенант Василь Нікіфоров. – Важливим моментом навчання стало відпрацювання взаємодії чергових підрозділів частини з місцевими органами виконавчої влади, підрозділами МНС, МВС та СБУ від початку надзвичайної ситуації до ева-

Повітряних Силах таких складів, як у Грузевиці, ще чотири. Загальна кількість авіаційних засобів ураження, які в них зберігаються, складає понад 120 тисяч тонн.

– Зокрема тут, на Хмельниччині, зосереджено найбільший їх запас – понад 30 тисяч тонн, – додав Олександр Володи-

мирович.

Генерал-лейтенант Василь Нікіфоров також підкреслив, що всі боєприпаси в Грузевиці зберігаються у надзвичайно надійних умовах і в жодному разі не становлять загрози.

– Ні мешканцям військового містечка, які проживають тут із сім'ями, ні навколишнім селам, тим більше обласному центру, навіть найпотужніші авіабомби з тих, що тут зберігаються, зовсім не загрожують, – акцентував у розмові з журналістами ТВО командувача Повітряних Сил. – Усі вони розміщені у бетонних сховищах, які вкриті кількадеметровим шаром ґрунту.

По завершенню тренування наказом командувача Повітряних Сил ЗС України ряд військовослужбовців, які залучалися до їх підготовки та проведення, отримали чергові військові звання і заохочення.

Андрій Агєв.
"Крила України".
Фото автора.

ВИЗНАЧНА ДАТА

Закінчення. Початок на 3 стор.

Інтенсивним та напруженим видався для частини і 2011 рік. Лише за перше півріччя особовим складом об'єднаного Центру прийнято на зберігання 153 одиниці техніки та 158,6 тонни майна, видано в військові частини 79 одиниць техніки та 83,8 тонни майна, законсервовано 174 одиниці техніки та 57,5 тонни майна, пофарбовано 126 та встановлено на колодки 570 одиниць техніки, розбраковано 119 одиниць техніки та 357 одиниць агрегатів, здано 349 тонн чорного та 9 тонн кольорового брухту.

Крім того, ремонтно-відновлювальною базою автомобільної та спеціальної техніки виконано 10 середніх ремонтів автомобільної техніки, із яких 7 – це засоби наземного

забезпечення польотів, 24 поточних ремонти. Чимало виконано й капітальних ремонтів. Так, капітально відремонтовано 5 двигунів, 23 агрегати, 1 одиниця техніки РТЗ. Окрім цього, відшліфовано 23 колінчатих вали, виготовлено 229 комплектів номерних знаків, пошито 50 одиниць інструментальних сумок та 10 одиниць світломаскувальних штор.

Підрозділи та окремі батальйони, що дислокуються в Житомирі, Озерному, Білій Церкві, Одесі та Львові, працюють не лише у пунктах своєї постійної дислокації. Виїзні бригади Центру виконують ремонт техніки і в інших гарнізонах Повітряних Сил. Так, цього року виїзні бригади частини працювали в Умані та Хмельницькому, де виконали 8 поточних ремонтів техніки

Два Дня частини в одному великому колективі

та розбракували 3 одиниці автомобільної техніки.

1 липня об'єднаний Центр, який за кількістю частин, що увійшли до його складу, та обсягом завдань більш нагадує з'єднання, відзначає день свого формування. Цього року 1 липня воїни-ремонтники у синіх авіаційних одностроях святкують ось уже 69-ту річницю від дня створення частини.

Цікавий збіг обставин: 1 липня – День частини і всього Центру в цілому, і однієї з окремих частин, що є в його складі. 2007-ий окремий ремонтно-відновлювальний батальйон, яким командує майор Андрій Щеглов і який дислокується у Нерубайському, під Одесою, також 1 липня відзначає День частини. Це – частина молода, їй 2011-го виповнюється 14 років. Невеликий, але згуртований та працьовитий колектив цього окремого батальйону виконує чималий обсяг завдань з ремонту військової автомобільної та спеціальної техніки у південному регіоні України. Так, протягом першого півріччя цього року військовослужбовцями батальйону було виконано 14 поточних ремонтів техніки, розбраковано 27 одиниць автомобільної техніки та 188 агрегатів, відвантажено 106 тонн металобрухту та перевезено 97 вантажів (кіломе-

траж виконаних військових перевезень склав без малого 10 тисяч кілометрів!).

Командування 5-ого об'єднаного Центру електрогазового та автотехнічного забезпечення логістики Повітряних Сил відзначає, що усіх цих успіхів не було б, аби не професіоналізм та сумління особового складу частин та підрозділів Центру. І найкращі показники у службі та роботі традиційно демонструють такі військовослужбовці частин-іменинниць, як командир 2007-ого окремого ремонтно-відновлювального батальйону майор Андрій Щеглов та його підлеглі майор Андрій Мелентьев, капітан Віталій Ткачук, старші прапорщики Володимир Євдокіменко та Анатолій Кочерга, прапорщик Руслан Іванов та сержант Сергій Стаматі. З числа військовослужбовців строкової служби командування відзначило водія-слюсаря солдата Дениса Бузгана. Що ж стосується кращих фахівців Центру, то тут його начальник відзначає майора Юрія Некритого, старших прапорщиків В'ячеслава Головізніна та Миколу Кирилюка, прапорщика Юрія Яценка, старшину Володимира Гненного, старшого сержанта Володимира Батюка, сержантів Олексія Горковчука, Ярослава Перкуна

та Сергія Фіголя, а також старших солдатів Олександра Невмержицького й Сергія Ткачука.

Можна сказати, що сьогоднішнє свято певним чином це – генеральна репетиція 70-річного ювілею, що відзначатиметься наступного року. Отож, усі здобутки, усі звершення підлеглі заслуженого працівника транспорту України полковника Ярослава Лермана лише примножуватимуть, щоб і у ювілейний рік рідна частина була кращою з кращих!

Олексій Тригуб.
"Крила України".

В марте состоялся разговор Рокоссовского по ВЧ с И.В.Сталиным, который в общих чертах сообщил ему о задачах фронта в предстоящей Белорусской стратегической операции...

Командующий Парадом Победы

До Парада Победы оставался ровно год...

Продолжение. Начало в №№ 21-25.

Маршал Советского Союза Иван Христофорович Баграмян вспоминал: "... 22 мая (1944 года – автор) меня снова вызвали в Москву. Нас пригласили в Генеральный штаб для ознакомления с замыслом и планом предстоящей наступательной операции, подготовленными для доклада Сталину. В кабинете А. Антонова уже был командующий 1-м Белорусским фронтом К. Рокоссовский.

На следующий день, 23 мая, в Ставке собралось ограниченное по составу участников совещание. Когда все уселись, Верховный... предложил А. Антонову доложить замысел и план операции. Выступления командующих фронтами сводились в основном к тому, как они мыслят решать фронтные задачи... Во время обсуждения предложений командующих Верховный был немногословен. Он больше слушал, изредка задавая короткие, точно сформулированные вопросы. У него была идеальная память на цифры, фамилии, названия населенных пунктов, меткие выражения...

Последним выступал К. Рокоссовский. Хорошо помню, что вопреки предложению Генерального штаба – нанести войскам фронта мощный удар только на одном участке прорыва – Константин Константинович весьма обоснованно решил создать две ударные группировки, которым надлежало прорвать оборону противника на двух участках, чтобы последующим наступлением вглубь обороны окружить и разгромить главную группировку противника. Это предложение командующего решительно поддержали Георгий Жуков и Александр Василевский, и оно было одобрено Верховным Главнокомандующим И.Сталиным.

Мне думается, что к генералу армии К. Рокоссовскому Верховный проявлял особую симпатию. С. Тимошенко рассказывал мне как-то, что И. Сталин сравнивал Константина Константиновича с Ф. Дзержинским. "Такой же, – говорил он, – честный, умный, добрый, человечный, только Феликс немного потверже и построже".

Учитывая, что 1-й Белорусский имел в своем составе десять общевойсковых, танковую, две воздушных армии, три танковых, механизированных, три кавалерийских корпуса и Днепровскую флотилию, можно себе представить, в какие мощные клещи зажималась фашистская группа армий "Центр".

Наступление войск Рокоссовского началось ударом 24 июня мощной двухчасовой артиллерийской подготовкой. На участках прорыва плотность артиллерии составляла 200 и более орудий на километр фронта. Затем в атаку двинулись пехота и танки... Уже на рассвете 27 июня крупная группировка, включавшая более пяти дивизий вермахта, оказалась в кольце в самом Бобруйске и северо-восточнее города. Летчики 16-й армии обрушили на окруженных всю мощь бомбового и штурмового удара.

Войска Рокоссовского за пять дней наступления добились выдающегося успеха: прорвав оборону врага на двухсоткилометровом фронте, они окружили и уничтожили его Бобруйскую группировку и продвинулись на глубину до ста десяти километров. Двадцать два километра в сутки! И это невзирая на яростное сопротивление врага! Успех был оценен по достоинству. 29 июля 1944 года К. Рокоссовскому было присвоено звание Маршала Советского Союза.

В дальнейшем войскам 1-го Белорусского фронта предстояло частью

сил наступать на Минск, а остальным – на Барановичи. Этот маневр должен был завершить окружение 4-й немецкой армии. К. Рокоссовский отдал приказ командиру 1-го гвардейского танкового корпуса генералу М. Потапову: "... не позднее 3 июля быть в Минске!" Приказ маршала был выполнен точно в срок. Гвардейцы-танкисты 3 июля ворвались в Минск с юга и, встретившись здесь с войсками 3-го Белорусского фронта, замкнули стальные клещи вокруг 4-й полевой армии вермахта, не успевшей дойти до Минска. Фашисты были заперты в котле восточнее белорусской столицы. К 11 июля было покончено и с этой окруженной группировкой немецких войск.

Уже на следующий день после освобождения Минска Ставка приказала войскам 1-го Белорусского фронта сходящимися ударами 48-й и 65-й армий окружить и уничтожить баронашескую группировку немецко-фашистских войск, не прекращая при этом преследовать противника. Прошло четыре дня, и стремительным штурмом Барановичи были освобождены.

7 июля Ставка утвердила план Люблинско-Брестской операции.

К. Рокоссовский вспоминал: "...огромное волнение охватило меня... ведь за Бугом была Польша, которую я покинул восемнадцатилетним парнем. Какой кудесник мог бы предсказать, что варшавский каменотес, добровольно вступивший рядовым в полк каргопольских драгун и вместе с ними вынужденный уйти из Польши под напором германского рейхсвера, вернется сюда спустя тридцать лет во главе фронта, насчитывающего миллион бойцов, чтобы начать священное дело освобождения Польши из-под немецко-фашистского ига!"

... 18 июля пять общевойсковых армий, в том числе 1-я армия Войска Польского, а также танковая и воздушная армии перешли в наступление. В тот же день, сокрушив оборону врага на тридцатикилометровом фронте, углубились в его расположение на 15 километров. Через два дня воины 1-го Белорусского фронта увидели воды Западного Буга – пограничной с Польшей реки. До Победы еще оставалось почти 10 месяцев войны...

20 января 1945 года, когда войска 2-го Белорусского фронта подошли к Висле и приготовились форсировать ее с ходу, поступил приказ повернуть на север и северо-восток против восточно-прусской группировки немецких войск четыре армии, в том числе и 5-ю танковую. Удар по Восточной Пруссии был организован в предельно сжатые сроки. Уже 20 января войска фронта вступили на территорию Восточной Пруссии. Здесь они таранным уда-

ром пробиты мощный укрепленный рубеж, построенный еще задолго до войны. Советские войска, захватив большие трофеи и несколько тысяч пленных, прорвали вторую полосу укрепленного района. Открылся путь вглубь Восточной Пруссии. Введенная в прорыв 5-я гвардейская армия, сметая разрозненные немецкие войска, устремилась к морю. 26 января пути отхода противника на запад из Восточной Пруссии были отрезаны. Это значило, что войска 2-го Белорусского фронта вступили в Восточную Померанию, то есть польское Поморье. Здесь действовала немецкая группа армий "Висла" – более тридцати дивизий, в том числе восемь танковых. Командовал ею рейхсминистр Генрих Гиммлер. Планы у него были весьма честолюбивые: вынудить советское командование расплыть силы и тем ослабить главный удар на Берлин. Чтобы сорвать этот коварный план, Ставка ВГК запланировала Восточно-Померанскую операцию. Готовясь к операции, Константин Константинович перегруппировал войска фронта... и вдруг директива Ставки – передать Черняховскому в 3-й Белорусский фронт четыре правофланговые армии, в том числе главную ударную силу – 5-ю танковую. Уже утром 10 февраля фронт начал наступать левым крылом и центром. Не менее напряженным был и второй этап Восточно-Померанской операции, начавшийся 24 февраля...

На третьем, заключительном этапе Восточно-Померанской операции предстояло освободить польские порты Гданск (Данциг) и Гдыню. Оценив противника, понимая, что с ним можно разделаться в кратчайший срок лишь с помощью мощного бронированного кулака, Рокоссовский обратился прямо к Верховному и попросил хотя бы на время одну из танковых армий 1-го Белорусского фронта. И. Сталин ответил, что немедленно распорядится временно передать 2-му Белорусскому фронту 1-ю гвардейскую танковую армию М. Катукова.

Штурмуя Гдыню, войска Рокоссовского полностью разгромили четыре вражеские дивизии, восемь отдельных полков и двадцать батальонов различного назначения. 28 марта 1945 года Москва салютовала доблестным войскам К. Рокоссовского.

30 марта Москва салютовала войскам 2-го Белорусского фронта в связи с освобождением Данцига. На следующий день был опубликован Указ Верховного Совета СССР о награждении К. Рокоссовского орденом "Победа". Но праздновать победу было некогда. Уже 1 апреля 1945 года поступила директива Ставки о срочной перегруппировке основных сил фронта на Штеттинское направление – войскам Рокоссовского выпадала честь принять участие в великой битве за Берлин.

В общей схеме план Берлинской операции выглядел так: фронтальный удар на Берлин наносит 1-й Белорусский фронт, одновременно частью сил обходя город с севера; 1-й Украинский фронт наносит рассекающий удар южнее Берлина, обходя город с юга; 2-й Белорусский фронт наносит рассекающий удар севернее Берлина, обеспечивая правый фланг войск Жукова, и ликвидирует все силы врага севернее столицы Германии...

(Продолжение следует).

Игорь Чичкань, военный историк, полковник в отставке, участник боевых действий в Афганистане.

Людмила Кошелева, директор Броварской централизованной библиотечной системы, заслуженный работник культуры Украины.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

4-10 липня

4 липня 1753 р. народився французський аеронавт Жан-П'єр Франсуа Бланшар, який першим перетнув Ла-Манш на повітряній кулі 7 січня 1785 р. разом із американцем Джоном Джеффрісом.

4 липня 1956 р. над територією СРСР здійснив перший політ розвідувальний літак Лохід V-2 (США).

4 липня 1957 р. здійснив перший політ експериментальний екземпляр транспортного літака Іл-18 з ТГД НК-4, екіпаж В.К.Коккінакі.

4 липня 2000 р. в ході навчань "Щит миру – 2000" вперше в історії авіації ВПС ЗСУ і США шість Іл-76МД і шість С-130 здійснили спільне десантування парашутистів і бронетехніки на Яворівському полігоні.

5 липня 1937 р.

народився заслужений льотчик-випробувач СРСР А.Г.Фастовець. Підняв у небо і провів випробування МіГ-23МЛ ("23-12"), ВКС ("105.11"), МіГ-29УБ ("9-51"), "071". Брав участь у випробуваннях МіГ-21, МіГ-23, МіГ-25, МіГ-27, МіГ-29, МіГ-31 і їх модифікацій. 21 серпня 1982 р. вперше в СРСР на МіГ-29ЛЛ здійснив зліт з наземного трампліна.

5 липня 1961 р. здійснив перший політ стратегічний бомбардувальник Ту-95КД.

5 липня 1998 р. офіційна делегація ВПС ЗС України взяла участь у святкуванні 50-ї річниці ВПС Ізраїлю (командир екіпажу Су-27 М.Л.Коваль зайняв перше місце за одиночний пілотаж).

6 липня 1926 р. народився заслужений штурман-випробувач В.В.Давидов.

6 липня 1942 р. здійснив перший політ літак Як-7ДІ – прототип серійного винищувача Як-9, П.Я.Федрові.

6 липня 1943 р.

на Курській дузі 23-річний пілот І.М.Кожедуб відкрив свій бойовий рахунок, підбивши у повітряному бою німецький бомбардувальник Ju-87, О.К.Горовець знищив на Ла-5 дев'ять ворожих літаків.

6 липня 1960 р. здійснено перший пуск БР Р-14 М.К.Янгеля з дальністю польоту 4500 км.

6 липня 1966 р. здійснив перший політ дослідно-експериментальний літак Т-58ВД укороченого зльоту і посадки, Є.С.Соловійов.

7 липня 1956 р. здійснив перший політ дослідний фронтовий бомбардувальник Ту-98, В.Ковальов, К.Малхасян.

7 липня 1966 р. народився начальник управління з виховної та соціально-психологічної роботи Командування ПС ЗС України О.Л.Грунтковський.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

4-10 липня

7 липня 1966 р. народився перший заступник командира ПвК "Захід" ПС ЗС України І.М.Теребуха.

8 липня 1892 р. народився авіа-конструктор М.М.Полікарпов. До революції працював у КБ І.І.Сікорського. В 1929-1930 рр. знаходився в ув'язненні в ЦКБ-39, де спільно з Д.П.Григоровичем розробляв І-5. Після звільнення працював у ДКБ А.М.Туполева. Згодом очолював власне КБ. Розробив літаки І-1, І-3, І-15, І-152, І-153, І-16, І-17, І-180, І-185, І-186, І-190, МР-1, МР-6, Р-5, Р-З, ТІС, У-2 (По-2). Проект І-200 (майбутній МіГ-1) також починав розробляти він. Останніми його проектами були реактивні літаки.

8 липня 1898 р. народився конструктор порохових ракет Г.Е.Лангемак.

8 липня 1941 р. першими звання Героя Радянського Союзу в ВВв отримали льотчики П.Т.Харитонов, С.І.Здоровцев, М.П.Жуков.

8 липня 1959 р. здійснив перший політ бомбардувальник Іл-28, В.К.Коккінакі.

8 липня 1959 р. здійснив перший політ бомбардувальник Як-28Л, В.Г.Мухін.

8 липня 1960 р. здійснив перший політ важкий перехоплювач Е-150 ДКБ "МіГ", О.В.Федотов.

9 липня 1976 р. здійснив перший політ транспортний літак Ан-32 із ТГД АІ-20Д серії 5, екіпаж В.А.Ткаченка.

10 липня 1951 р. народився льотчик-випробувач, керівник пілотажної групи "Українські соколи" (1996-2002) В.А.Россошанський (фактична дата народження – 10.06.51 р.).

10 липня 1953 р. народився авіаційний інженер, начальник штабу озброєння ВПС України (1996-2004) П.В.Бралатан.

10 липня 1959 р. здійснив перший політ винищувач-перехоплювач Е-152А, Г.К.Мосолов.

10 липня 1993 р. у Кіровограді створено Державну льотну академію.

10 липня 2007 р. літаку Ан-26БУС ЗС України присвоєно ім'я "Петро Балабуєв".

Двадцять сьмого лютого 1891 года родился авиаконструктор Владимир Михайлович Петляков.

В 1910 году Петляков окончил Таганрогское среднее восьмиклассное техническое училище и поступил на механический факультет Московского технического училища. Вскоре из-за отсутствия средств ему пришлось оставить учебу и уехать из Москвы. Владимир работал лаборантом, помощником машиниста, токарем, начальником участка службы тяги. В 1919 году Петлякова откомандировали в Москву для окончания учебы в МВТУ. Здесь он слушал лекции Н.Жуковского и одновременно работал лаборантом в аэродинамической лаборатории при авиационном расчетно-испытательном бюро. В 1922 году Владимир Петляков закончил

Конструктор бомбардировщиков

МВТУ, но еще в июле 1921-го начал работать в ЦАГИ, где окончательно и определилась его специальность конструктора самолетов.

До середины 1936 года В.Петляков работал в конструкторском коллективе А.Туполева. Там он стал одним из ведущих конструкторов, занимая последовательно должности начальника секции тяжелых самолетов, начальника бригады крыла, заместителя Андрея Туполева по сектору опытного строительства ЦАГИ, заместителя главного конструктора ЦАГИ, главного конструктора завода опытных конструкций. Владимир Михайлович руководил проектированием крыльев самолетов, начиная с АНТ-1 до АНТ-20 "Максим Горький". Он разработал метод многолонжеронного крыла, что стало большим творческим вкладом в создание тяжелых самолетов.

Одновременно Петляков активно участвовал во внедрении в серийное производство тяжелых самолетов ЦАГИ, в частности, одной из крупнейших машин того периода – бомбардировщика ТБ-1, позже – руководил работами по модификации четырехмоторного ТБ-3 и внедрением его в серию.

Свои обширные знания

и богатый опыт Владимир Михайлович блестяще использовал при создании тяжелого бомбардировщика Пе-8, модификации самолета ТБ-7 (АНТ-42). Этот самолет был превосходной боевой машиной, не имевшей себе равных. На высоте 8000 м его максимальная скорость достигала 403 км/ч, а на высоте 9000 м машина по своим летным качествам превосходила лучшие в ту пору истребители западных марок.

В 1939 году вновь организованный конструкторский коллектив, руководимый главным конструктором В.Петляковым, создал опытный двухмоторный многоместный высотный истребитель "100", оборудованный герметической кабиной и снабженный мощным пушечно-пулеметным вооружением. 7 мая 1939 года летчик-испытатель П.Стефановский совершил на этой машине первый полет. На государственных испытаниях в варианте истребителя-перехватчика самолет на высоте 10000 м показал скорость до 623 км/ч. На базе этого истребителя был создан новый самолет – пикирующий бомбардировщик Пе-2, серийный выпуск которого начался в конце 1940 года.

На самолете Пе-2 был значительно улучшен обзор, по-новому размещено вооружение, установлены

под крыльями тормозные воздушные решетки, широко применено дистанционное электрическое управление всеми механизмами и агрегатами. При полетном весе 8500 кг, Пе-2 развивал максимальную скорость у земли 452 км/ч, а на высоте 5000 м – 540 км/ч. Он имел легкое управление и хорошую маневренность, практический потолок почти 9000 м, мог нести значительную бомбовую нагрузку. Самолет мало уступал по скорости истребителям, а также превосходил немецкие бомбардировщики Не-111 более чем на 100 км/ч, Ju-88 – на 75 км/ч.

Пе-2 прекрасно зарекомендовал себя в боевых действиях на протяжении всей Великой Отечественной войны. Советская промышленность за годы войны выпустила более 11000 этих машин.

Правительство высоко оценило деятельность В.Петлякова и его выдающийся вклад в повышение боевой мощи советской авиации. Он был награжден двумя орденами Ленина, орденом Красной Звезды, а в 1941 году – удостоен Государственной премии.

Владимир Петляков не дождал до Победы. Роковая случайность оборвала его жизнь – он погиб 12 января 1942 года в авиационной катастрофе.

"Не пощадим своей крови" (письма с фронта)

"...В этот ответственный час своей жизни я решил написать письмо. Сегодня, в четыре часа утра, фашистские изверги разбойнически напали на мирные города нашей Родины. Началась война, война не на жизнь, а на смерть, и эта смерть наступит для врага. Сегодня состоялся митинг, и мы, летчики-истребители, заверили наш народ в том, что не пощадим своей крови и даже жизни для полной победы над врагом. Возможно, не сегодня, а завтра придется встретиться лицом к лицу с противником, и я надеюсь проявить все свое летное искусство, изучению которого посвятил три года. Мой истребитель не содрогнется ни перед какой махинацией врага, я буду разить его стремительными очередями свинца. Заканчивая свое письмо, прошу, чтобы ты, прочитав его, не проронила ни одной слезинки, а думала о том, как бы лучше помочь советскому народу, дочерью которого ты являешься. Вот и все.

Целую всех. Степан. 22 июня 1941 г."

Это письмо написал в первый день войны жене Александре Георгиевне и дочери Галине младший лейтенант Степан Иванович Здоровцев. 158-й истребительный авиационный полк, где служил летчик, сразу вступил в тяжелые бои по отражению фашистской агрессии. А 28 июня, в ходе одного из двадцати групповых воздушных боев, в которых пришлось участвовать летчикам полка, Здоровцев совершил подвиг, за который одним из первых в Великой Отечественной войне был удостоен звания Героя Советского Союза.

"Несколько раз я атаковал бомбардировщик, – рассказывал Степан Иванович на страницах фронтовой газеты, – но он продолжал лететь. Сделал новый заход, дал очередь. Хотел еще раз стрелять, но пулеметы молчали. Оказывается, кончились патроны. "Ну, нет, не уйдешь, гадина!" – решил я и увеличил газ. Остается два, один метр до хвостового оперения стервятника. Начинаю легонько задирать вверх нос истребителя. Мой самолет ударил винтом по хвосту "Юнкерса" и срезал его руль поворота. Вторым приемом я отрубил у врага рули глубины. Бомбардировщик, потеряв управление, камнем полетел вниз, а я начал планировать и благополучно прибыл на базу".

30 июня он написал семье: "...28 июня было самым знаменательным и опасным днем в моей жизни. В чем это заключается, прочитаете в газете. Это было первое испытание моей отваги. На этом я проверял себя. Не щадя жизни, буду и дальше бить врага всеми способами..."

Последнее письмо Степан Здоровцев написал 8 июля 1941 года.

"История моей фронтовой жизни за короткий срок войны велика, о чем писать не имею ни единой свободной минутки. Даже сплю на ходу, и то максимум час в сутки. Идут ожесточенные бои, в которых мы, авиация, играем большую роль. Мне довелось отправить в черную пучину войны три вражеских самолета. Сам жив и здоров, пока невредим..."

Девятого июля отважный летчик погиб при выполнении боевого задания.

Четырнадцатого июля 1941 года впервые были применены советские гвардейские минометы "Катюша".

Первые залпы

Грозное ракетное оружие, широко известное под именем "Катюша", появилось незадолго до начала Великой Отечественной войны. Его создали специалисты Реактивного научно-исследовательского института на основе проводившихся с 1921 года Н.Тихомировым, В.Артемовым, а с 1928-1929 годов также Б.Петропавловским и Г.Лангемаком работ по ракетным снарядам на бездымном порохе в газодинамической лаборатории в Ленинграде.

Первые образцы нового оружия испытывались летом 1939 года, а к началу июля 1941-го были выпущены опытные образцы в окончательном варианте. В самом начале войны на базе семи опытных пусковых установок и 300 ракетных снарядов Главное артиллерийское управление сформировало первую экспериментальную ракетную батарею под командованием капитана И.Флерова. Ей поручили проверить в боевых условиях эффективность нового оружия. Батарея 2 июля вышла на Западный фронт и 14 июля 1941 года в 15 часов 15 минут произвела первый ракетный залп по скоплению вражеских войск на железнодорожном узле станции Орша. Первым же ударом батарея нанесла врагу значительные потери в живой силе и технике и вызвала невообразимую панику в расположении противника. Эта дата – 14 июля 1941 года – стала началом боевой истории советских ракетных войск.

Вслед за первой началось формирование других частей ракетной артиллерии – гвардейских "минометов", как условно их называли во время войны. Новые ракетные соединения начали создаваться с 8 сентября 1941 года на базе материальной части, которая стала выпускаться по решению Государственного Комитета обороны СССР от 15 июля 1941 года.

Основные преимущества ракетной артиллерии состояли, во-первых, в большой мощности огневого удара (мощность удара ракетной батареи из семи многозарядных установок была соизмерима с мощностью залпа трех артиллерийских полков, вооруженных орудиями равного калибра), во-вторых, в маневренности, способности быстро сменить позиции и вследствие этого – малой уязвимости, большой оперативности действия. Большим преимуществом являлась простота устройства пусковых установок и надежность при эксплуатации в боевых условиях, что позволило в короткий срок наладить их серийное производство и быстро обучить личный состав первых частей и соединений.

Применение "Катюш" оказало существенное влияние на ход многих боевых операций, продемонстрировало высокую эффективность ракетного оружия. Боевой успех "Катюш" обеспечили артиллеристы-ракетчики, подлинными мастерами нового оружия, вписавшие своим ратным трудом героические страницы в летопись побед Великой Отечественной войны. Этот успех привлек пристальное внимание к ракетной технике. "Катюша" стала родоначальницей современного ракетного оружия.

Підготувала Вероніка Дернова.

РОСЛИННА АПТЕКА**Оливкова олія – щоденна користь**

У стародавній Греції олива вважалася священною: із неї вирізали зображення богів. Священна діброва в Олімпії складалася із оливкових дерев. Оливкові гілки підносили переможцям спортивних змагань. Оливкова гілочка для греків стала символом миру і спокою, радості та життя. В оливках міститься більше 100 активних речовин, які потрібні нам для здорового і щасливого життя.

Багата на провітамін А, оливкова олія є надійним профілактичним засобом хвороб очей. Завдяки оливкам та оливковій олії можна швидко відновити колосальну втрату мінеральних речовин і солей натрію, яка відбувається під час вагітності.

Ця рослина містить багато поліфенолів – речовин, котрі перешкоджають утворенню тромбів в судинах. Також багата вітаміном Е, друга назва якого говорить сама за себе – вітамін краси. В оливках – більше 100 активних речовин, які ведуть боротьбу з вільними радикалами, що викликають старіння шкіри. Парадокс-

сально, але жителі Середземномор'я, які живуть в субтропічному кліматі, значно рідше страждають від раку шкіри, ніж населення куди більш похмурих регіонів. Через спекотний клімат плоди змушені цілий рік протидіяти ультрафіолету, виробляючи захисні речовини з надлишком.

Вітаміни Е і А, що містяться в оливковій олії, виявляють виключно позитивний ефект на стан волосся, роблячи його гладким і сильним.

Також дослідження показали, що люди, які вживають приблизно дві столові ложки нерафінованої оливкової олії в день, захищають себе від атеросклерозу і хвороб серця. Вона знижує рівень шкідливого холестерину (LDL), не впливаючи на рівень корисного холестерину (HDL), необхідного для формування міцних судин. А зниження рівня холестерину прямо пов'язано зі зменшенням ризику серцевих захворювань. Жодна з олій не володіє подібними властивостями.

Оливкова олія і оливки чудово засвоюються організмом. Переконайтеся самі: капніть собі на руку трохи олив-

кової олії і спробуйте змити. Вона легко змиється водою без мила. Наше тіло, яке на 70% складається із води, також легко вбирає її. Через півтори години після того, як ви з'їли трохи олив-

кової олії, вона випаровується через пори. Для того, щоб видалити тваринні жири, треба буде довго терти і використовувати миючі засоби.

Оливки стимулюють виділення жовчі і перешкоджають утворенню каменів у жовчному міхурі. А досліді, проведені американським Інститутом ракових досліджень, показали приголомшливий результат: жінки, які регулярно вживають оливкову олію, зменшують ризик виникнення раку грудей на 45%!

Наукою доведено, що використання оливкової олії знижує ризик утворення пухлин кишечника. Одна із кислот, яка входить до складу олії, стимулює розмноження клітин пухлини. Крім того, вона славіться своєю м'якою послаблюючою дією. Завдяки низькій кислотності, оливки і оливкова олія сприятливо впливає на стан шлунку. Плоди оливи виконують функцію своєрідного біохімічного регулятора засвоєння солей і жирів в організмі. Десять оливок до їжі вважаються найкращою профілактикою виразки шлунку.

ВЧЕНІ СТВЕРДЖУЮТЬ**Вібрація допоможе виокремити ракові клітини із крові**

Молекулярні маркери, які використовують для виявлення ракових клітин у крові, змінюють їх структуру, й у результаті такі клітини стають не придатними для подальшого аналізу і проведення базового дослідження. Дослідники з Інституту акустики в Мадриді створили пристрій, який став альтернативою існуючим молекулярним маркерам.

Новий пристрій відфільтровує клітини людської крові за розміром. Зразки крові пропускають через маленький циліндр, який постійно вібрує. Вібрація створює так звану стоячу хвилю, яка відділяє клітини залежно від їх розміру. Зазвичай ракові клітини більші, ніж звичайні, тому вони збираються у інших частинах пристрою. Це дозволяє виявляти ракові клітини, які вже поширилися організмом. При цьому сам процес не змінює клітини. Експерименти із прототипом пристрою дали змогу правильно диференціювати ракові клітини з 70 %-м результатом. Вчені очікують, що модифікована версія, яка піддаватиме кров дії звукової хвилі триваліший час, даватиме 95 %-й результат.

ЦЕ ЦІКАВО**Король тропічних фруктів**

Більше тисячі років тому ананас був культовим фруктом у диких племенах індіанців, які населяли у той час центральну Америку. Саме цей континент вважається його батьківщиною. Першими європейцями, які побачили і спробували ананас в 1493 році, стали члени команди знаменитого мореплавця Христофора Колумба. Справжній бум серед селекціонерів пройшов у Англії, куди ананас потрапив як екзотичний деликатес в зацукрованому вигляді в кінці XV століття. Саме завдяки ентузіазму багатьох з них при посередництві мандрівників рослина розповсюдилась і на інших, досить віддалених континентах. До кінця XVI століття ананас набув свого поширення в Китаї, на Філіппінах і пройшов успішну акліматизацію на острові Ява, а незабаром після цього величезні ананасові плантації покрили західне побережжя Африки.

Багатим комплексом біологічно активних речовин та дивовижними цілющими властивостями володіє ананас: стимулює травлення, очищає кишечник, попереджає розвиток атеросклерозу, знижує в'язкість крові та кров'яний тиск. Своєю особливою популярністю останнім часом ананас зобов'язаний тому, що в м'якоті плоду міститься велика кількість бромелайну – суміші ферментів, що розщеплюють білок. Встановлено, що через 24 години після потрапляння цієї речовини в організм людини починається активне розщеплення жирів і виведення їх з організму. Цей процес

проходить природно, без зайвих навантажень на організм.

М'якоть плодів на 86 % складається з води і містить в собі багато мінеральних речовин: калій, залізо, мідь, цинк, кальцій, магній, марганець, йод, глюкозу, сахарозу, органічну та аскорбінову кислоти, а також вітаміни В1, В2, В12, РР, провітамін А. Велика кількість каротину і калію, при вживанні, омолоджує шкіру, запобігає появі ракових пухлин та покращує кровообіг. Завдяки усім цим властивостям, ананас по праву можна назвати надзвичайним джерелом корисних речовин. Він є не тільки смачним, але й безмежно корисним!

ДАРИ ПРИРОДИ**Гарний "як огірок"**

Американський натуропат Уокер, який пропагував лікування соками рослин, за багатьох хвороб призначав суміш морквяного, огіркового та бурякового соків. Хоча тоді існувала думка, що огірок – це вода, лікувальної цінності він не має.

Проте згодом з'ясувалося, що огірки мають багато цінних властивостей. Вони корисні людям, які страждають від хвороб серця, судин і нирок, оскільки олужнюють внутрішнє середовище організму, збалансовують солі натрію та калію, виводять надлишок води та солей натрію, що сприяє усуненню набряків. Причому, цілюща сила овочів швидше засвоюється і діє, якщо вживати огірковий сік – від кількох столових ложок до 1 л на добу.

Рекомендації вживати огірки щоденно дають дієтологи хворим на атеросклероз (бо виводять холестерин), вони ж стосуються і хворих на цукровий діабет, адже вміст цинку в огірках сприяє процесам вироблення інсуліну. А наявність йоду забезпечує нормальне функціонування щитоподібної залози та нервової системи.

Пектинові речовини огірків поліпшують роботу органів травлення, посилюють виділення шлункового соку, пригнічують гнильні, кишкові бактерії. Огірки також визнані як м'який проносний засіб. Досліджуються також властивості хімічних речовин огірка призупиняти патологічне розростання тканин. А ще цей овоч повною мірою живить зуби, ясна, нігті, волосся.

Звичайно ж, існують і деякі застереження щодо вживання огірків: аби уникнути розладу травлення, після них не треба вживати молоко, холодну воду та газовані напої.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Відомо, що кальцій – єдиний хімічний елемент, який підтримує нормальний кислотно-лужний баланс людини. А це чи не єдина властивість організму, яка реально допомагає боротися із остеопорозом – однією із найстрашніших хвороб.

На сьогодні науці відомо до 160 серйозних хвороб, появу яких пов'язують з нестачею кальцію в організмі. А цей хімічний елемент легко поновлювати... чистою водою!

Вода – найбільш розповсюджена на планеті і найбільш загадкова субстанція. Вона може вести себе і як еліксир життя, і як його активний ворог. Чим більш учені у всьому світі вивчають властивості води, тим більше дізнаються про її унікальність.

Коли людина народжується, вона на 80 відсотків складається з води! З роками організм безповоротно втрачає вологу, і до 60-ти років вже має у собі тільки 50-60 відсотків. Старіння

Кальцій з чистої води

– процес зневоднення: шкіра стає в'ялою; зморшки покривають не тільки шкіру, а й внутрішні органи.

А ще мало хто пам'ятає, що людина щодня втрачає до півлітра води тільки через дихання. В середньому ж людина кожного дня позбувається 2,5 літрів води. Окрім дихання, це ще виділення поту, через внутрішні фізіологічні потреби організму.

Іншими словами, щодня потрібно поновлювати воду, яка втрачається.

До того ж, не кавою, чаєм чи іншими напоями. Щодня потрібно випивати просто чистої води в межах 1-1,5 л, залежно від маси тіла. До речі, той же суп перетравлюється у шлунку ефективніше, якщо його запити чистою водою.

Перша ознака нестачі води в організмі – загальна втомленість. Також можливі легкі головні болі та запаморока. Недарма при останній відраді гукають: "Дайте води!"

Серйозне зневоднення організму може підвищити температуру тіла, погіршити роботу м'язів, негативно вплинути на витривалість і координацію, а також підвищити ризик інсульту та інфаркту.

Про людей, які мало п'ють воду, східні лікарі кажуть: "висохлі люди". При цьому пацієнти виглядають зовсім не худими.

Кожний день потрібно починати зі склянки чистої води, вживаючи її повільно, насолоджуючись кожним ковтком.

МЕДИЧНІ НОВИНКИ**Винайдено новий метод боротьби із варикозом**

Учені з Великої Британії винайшли новий малоінвазивний безболісний метод боротьби з варикозним розширенням вен. Нова методика полягає в тому, що лікар вводить в уражену судину катетер із ліками. Ця маніпуляція виконується під місцевою анестезією в амбулаторних умовах. Після знеболювального уколу лікар виконує надріз в місці ураженої вени і вводить у судину трубку. Після підключення спеціальний катетер починає обертатися з частотою 3,5 тисячі обертів на хвилину, завдяки чому відбувається розплення ліків, які закупорюють уражені ділянки вен. Процедура триває близько 20 хвилин, після чого хворий може вирушати додому.

На сьогодні найпопулярнішим методом лікування варикозу є вилучення пошкодженої судини. Це досить травматично і потребує застосування загального наркозу. Відновлення пацієнта після подібної процедури триває 6 тижнів.

Сторінку підготувала Оксана Уретій.

МОТОПАРАПЛАНЕРИЗМ

Люди небес

Нещодавно на аеродромі поблизу Чернігова відбувся чемпіонат України з мотопарапланерного спорту. Його головним організатором і натхненником став віце-президент Федерації парашутизму України зі спорту Володимир Перевалов. Він підкреслив, що головною метою чемпіонату є популяризація цього надзвичайно красивого й захоплюючого виду спорту, виведення його на істотно новий рівень.

Люди приходять у парапланерний спорт різними шляхами. Причому ті, які хоча б раз самостійно побували в польоті, вже, як правило, не розлучаються з небом. І, за влучним висловом одного київського парапланериста, життя таких людей ділиться на дві частини: до параплану і з парапланом. А вже навіть після травм (а подекуди стається й таке) планеристи все одно залишаються в строю.

Парапланерний спорт ще не набув в Україні належного розвитку – все це попереду. А, для прикладу, у Німеччині тільки офіційно зареєстрованих парапланеристів – 54 тисячі. В Європі постійно проходять чемпіонати з цього виду спорту. Зокрема, торік чемпіонат України з парапланерного спорту пройшов у Македонії – там для цього є чудовий природний рельєф. Україна ж, на переконання віце-президента Федерації, майже ідеальна для проведення чемпіонатів з мотопарапланерного спорту: у нас не тільки гарні рельєфи, але й чудові кліматичні умови та гарне географічне розташування. Володимир Перевалов впевнений, що не за горами той час, коли до нас прибудуть десятки різнокольорових прапорів на міжнародні змагання.

Цього ж разу гостями стала команда досвідчених асів неба з Литви (капітан Сігіта Алєнічева). Перед початком змагань трохи поспілкувалася з литовською командою та її капітаном. Сігіта Алєнічева розповіла, що парапланеризм надзвичайно популярний у Литві. Там діє Федерація пілотів ультралегких літальних апаратів SLA ULOPF.

Звичайно, парапланеризм – хобі не дешеве. І, тим не менше, його фанатів з кожним роком у світі більше. А щоб ви мали уяву, назву деякі цифри. Скажімо, новий літальний апарат коштує від 3-х до 4-х тисяч євро (вживаний – до 2,5 тисяч євро). До цього треба додати вартість крила та шолома – це ще 2 тисячі євро, ну й плюс інші "дрібниці" типу рації, комбінезона, JPS тощо.

Так що захоплюються парапланеризмом люди, як правило, серйозні, врівноважені. І захоплення це стає для них не просто хобі, а якоюсь мірою й формує спосіб життя – нові країни, нові знайомства, нові досягнення.

Повертаючись до чемпіонату, зазначу, що у загальному заліку перше місце посів Володимир Яворський, друге – Томас Райбікіс, третє – Паулюс Бурчикас.

В українському заліку першість виборов також Володимир Яворський, другий результат показав Костянтин Козар, третій – Денис Українцев.

Найближчим часом парапланеристи змагатимуться за Кубок Криму, потім візьмуть участь у чемпіонаті в Македонії. А у вересні пройдуть змагання з моторного планеризму на Кубок Величка.

Довідка:

Параплан – найповільніший з літальних апаратів, які важчі за повітря. Швидкість апарата коливається в межах 20-70 км/г. Він є одним з найбезпечніших літальних апаратів за рахунок своєї низької швидкості, схильності учбових моделей до самостійного виходу на стаціонарні режими планування і завдяки мінімальним вимогам до майданчика для екстреної посадки.

Інеса Фтомова.
м. Чернігів.
Фото автора.

БОКС

Знаменитий російський боксер-суперважкоатлет Микола Валувєв впевнений в перемозі Володимира Кличка над Девідом Хейм. На його думку, перемогти Хей Кличко може завдати лише втрата концентрації. Про це він заявив агентству "Р-Спорт".

"Володимир Кличко є явним фаворитом бою і, швидше за все, перемаже, – сказав Валувєв. – Але я не впевнений, що українець виграє нокаутом".

Як доказ переваги Кличка, Валувєв відзначив: "Володимир вищий і потужніший за суперника". До того ж, факт проведення бою в Німеччині також, на думку росіянина, повинен зіграти на руку Кличку-молодшому.

Леннокс Льюїс:
"Хей може побити Кличка"

Екс-чемпіон світу з боксу легендарний британець Леннокс Льюїс вважає, що швидкість його співвітчизника Девіда Хейя може стати вирішальним фактором у бою проти Володимира Кличка.

Однак при цьому Льюїс віддає невелику перевагу саме українському боксерові.

– Хей може перемогти Кличка, якщо повторить свою ж тактику, яку він показував у бою проти росіянина Миколи Валувєва, – заявив Льюїс в інтерв'ю радіо BBC. – Тоді він провів ідеальний бій, весь час був у русі і залишався невловимим.

За словами екс-чемпіона, у Хейя є швидкість і сильні руки, тому його удари будуть шокуючими для Кличка.

Боксерський світ в очікуванні розв'язки...

Головним завданням британця, на думку Льюїса, буде постаратися нівелювати перевагу українця у вазі.

– Сила Кличка в його розмірах, досягненнях та вазі. У нього є ті переваги, які роблять його фаворитом на папері, тому що він важкоавогівик від природи. Хей повинен залишатися остороном від Володимира. Якщо він попаде в клінч, то Кличко задавить його своєю вагою, витиснувши з нього енергію, – повідомив Льюїс.

Кличко:
"Хей з'їсть свою футболку після бою"

Девід Хей продовжує злити Володимира Кличка не лише словами, а й своїм зовнішнім виглядом. На прес-конференції в Гамбурзі британець з'явився в новій провокаційній футбо-

лці, де він відриває голову Володимиру Кличку.

Українець пообіцяв не залишитися в боргу і провчити задиристого Хейя.

– Це буде певна реабілітація для Девіда Хейя, я хочу, щоб він став кращим після цього бою. Те, що він робить і говорить, в жодні рамки не вписується. А футболку цю ... він з'їсть її після бою", – зазначив Кличко.

За словами Володимира, він віддає належне боксерським якостям Хейя, але водночас впевнений у своїй перемозі.

– Що стосується його боксерських якостей – це інша тема. Не буду його недооцінювати, але і переоцінювати теж. Я зроблю все, щоб перемога була однозначною, а це перемога нокаутом", – сказав Володимир Кличко.

UEFA EURO 2012 POLAND UKRAINE

На Євро-2012 встановили рекордний призовий фонд

Загальний призовий фонд фінальної частини Євро-2012 становитиме рекордні €196 млн. Таке рішення було прийнято на засіданні Виконавчого комітету УЄФА в Ньоні. За вихід у фінальний турнір команда гарантовано отримує €8 млн., а значить збірна України, як і Польщі, вже можуть розраховувати на цю суму.

За перемогу на груповому етапі команді додадуть 1 млн. євро, за нічию – 500 тис. Кожен чвертьфіналіст отримує ще по 2 млн., півфіналіст – по 3 млн. євро, другий призер – 4,5 млн., а переможець Євро-2012 – 7,5 млн.

Серед нововведень Євро-2012 – премії збірним, які посядуть третє місце на груповому етапі фінального турніру. Такі команди отримають по одному мільйону євро.

Таким чином, максимальний заробіток однієї збірної може становити 23,5 млн. євро, що приблизно по 1 млн. євро на кожного з гравців.

Зазначимо, що розмір премії збірним на Євро-2012 менший, ніж командам-учасникам Ліги чемпіонів. У минулому сезоні "Шахтар" заробив в єврокубках 17,5 млн. євро, а київське "Динамо" – всього 4,56 млн. євро.

До уваги любителів великого тенісу!

Командування Повітряних Сил Збройних Сил України за підтримки командування виду генерал-лейтенанта Сергія Онищенка у період 01-04 вересня 2011 року проводить перший Міжнародний тенісний турнір Повітряних Сил на Кубок командування Повітряних Сил Збройних Сил України, присвяченого Дню незалежності України.

Для участі у турнірі запрошуюються (чоловіки та жінки) представники Повітряних Сил Збройних Сил України та країн-сусідів і їх Військові представництва, які акредитовані в Україні, а саме: Республіка Білорусь, Російська Федерація, Республіка Польща, Республіка Туреччина, Словачка Республіка, Республіка Молдова, Румунія, Угорська Республіка.

Склад учасників від кожної країни – шість військовослужбовців і працівників, які мають чи мали відношення до Повітряних Сил та бажають брати участь у турнірі для визначення переможця та призерів у командному та особистому заліках. Решта учасників від кожної країни, які не увійшли до своїх команд, беруть участь у турнірі та виборюють

першість в особистому заліку. Остаточний порядок (регламент) проведення турніру та розподіл учасників турніру по сітці для участі в змаганнях будуть прийняті та доведені на організаційній нараді – 31.08.2011 (з урахуванням заявленої загальної кількості учасників турніру). Заявки для участі у турнірі подаються встановленим порядком на адресу організаторів турніру до 30 червня для іноземних учасників та до 15 липня поточного року для інших учасників. За детальною інформацією про порядок реєстрації учасників та умов проведення турніру можна звертатись до: – відділу міжнародного військового співробітництва Командування Повітряних Сил Збройних Сил України – Майданюк Петро Філімонович, головний координатор-керівник турніру, контактні телефони: (0432) 59-60-42, факс: 26-32-73, моб. тел.: (+380 67) 430-86-01, e-mail: vmtvs-ps@ps.mil.gov.ua, maidan62@mail.ru; – групи фізичної підготовки і спорту управління бойової підготовки Командування Повітряних Сил Збройних Сил України – Сурін Олександр Миколайович, головний суддя турніру, контактні телефони: (0432) 26-81-06, моб. тел.: (+380 67) 215-18-45, (+380 050) 634-32-36.

З повагою Адміністрація тенісного турніру.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове. Інформаційна підтримка: "Військо України", "Авіація і время".

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця, вул. Червоноармійська, 105
тел: 8-067-587-02-96, 8-0432-59-62-26, факс: 8-0432-59-60-48
Електронна адреса: krula_ukr@ps.mil.gov.ua krula_ukr@ukr.net

Верстка та дизайн:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Тригуб.
Перший редактор Сергій Свенцицький.
Наклад – 1050 прим. Зам. № 112223
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

16 Крила України

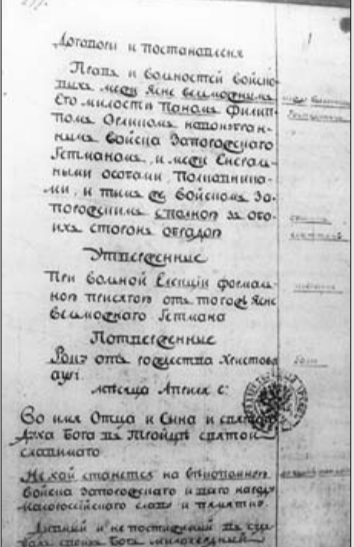
СКАНВОРД

									Країна в Африці		
				Нота							
				Служба безпеки Гімлера					Предмет торгу на аукціоні		
				Пливуча льодова гора	Найбільша ріка у світі						
			Союз держав під владою одного монарха	Об'єднання кочових племен	Закритий кінний екіпаж	Селянин-раб у Спарті		Марка літака	Китайський і голлівудський режисер		
		Річка у Франції	Натрієва сіль борної кислоти			Давньоруське військо	Сплав міді та цинку				
Речовий мішок десантника	Київський князь				Храм	Країна Південної Америки	Озброєна група злочинців	Французький письменник	Місто у Франції	Листяне дерево	
						Невеликий спортивний човен					
Легендарний російський крейсер											
					Зграя						
	Крута глибока западина	Східні шашки		Дерево, символ Японії	Пошесть			Можливість здійснення чогось			
						Неволя у ворожому стані	Поверхня для відтворення зображень	Марка сигарет		Вертикальна яма	
			Столиця європейської країни	Титул наступника престолу Австрії				Ріка Північної Америки			
Бобова культура	Танцювальний крок	Одиничний вектор		Свійська тварина						Легка жіноча сукня	
				Балтійський оселедець				Строфа з Корану	Узаконений пірат	Радянський мультфільм	Пологи кози
Радянський конструктор зброї				Шахова нічия							Парламент у деяких країнах

ЦІКАВО ЗНАТИ

“Нехай станеться на вікопомную війська запорозького і всього народу малоросійського славу і пам'ять”

Такі слова виніс гетьман Пилип Орлик на першу сторінку своєї Конституції.

Два роки тому в Московському архіві знайдено примірник Конституції гетьмана Пилипа Орлика, написаний староукраїнською мовою. До цього вважалося, що козацька Конституція існує лише в латинському варіанті, що зберігається в Національному архіві Швеції.

Український варіант переклали з латинського оригіналу ще за часів козацтва.

За змістом український рукопис загалом збігається з уже відомим латинським варіантом Конституції Пилипа Орлика. Проте він містить дипломатичне листування України зі Швецією та інші невідомі раніше документи.

Українські історики переконані: найбільша цінність знайденої копії в тому, що вона написана староукраїнською мовою, дуже близькою до розмовної, яка побутувала в Україні у 18 столітті.

Коли список перевезли зі зруйнованої Січі до Москви, працівники царських архівів не розуміли значної частини слів, адже вони були суто українськими. Тому на полях рукопису були зроблені позначки, і дописано їхній переклад. Тобто по суті, Конституція ще й відбиває різницю тодішньої української та російської мов. Окрім того, це один зі списків найпотужнішого юридичного документа, який залишила нам козацька правнича традиція. Така вага знахідка надає величезні можливості для досліджень, допомагає зробити порівняльний аналіз і краще зрозуміти і документ, і ту історичну добу.

Староукраїнський примірник Конституції Пилипа Орлика знаходиться в Москві. А його копію можна побачити в експозиції Музею Гетьманства у Києві.

Підготувала Оксана Уретій.
“Крила України”.

СУДОКУ

			8	4	9
2			3		
		4	2	9	3
	3				4
9	2		1	7	5
6					1
5	6		2	3	4
			8		3
3	7		9		

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В № 25

	РЕДІАНШ	
	ГСАЯНИ	
	ИТТАЛ	
	ТЮНИМК	
ІГЛА	НИТ	АДАКОР
СААБ	ШЕРМАН	АРЕ
	ІПРАЛ	КУРАЖ
АВДЕ		АД
ВОЯЖМ		КАНКАН
АБРАМС		АЗАУЕ
КЛЕН		КИНРІЛ
РАМАС	КВАГАМОТ	Л
ЕЩ	ТРОУДОК	Е
М	ДНІКРЕДУВ	ПОЧ
	КАРІЯ	
	САНИАЙ	
	ТБ	

АВТОДРОМ

Офіційно представили MINICoupe

Компанія MINI розсекретила двомісне купе, що представлять широкій публіці у вересні нинішнього року на мотор-шоу у Франкфурті.

Габаритна довжина купе MINI складає 3728 міліметрів (3734 і 3730 міліметрів у версій S і JCW відповідно), ширина – 1683 міліметри, а висота – 1378 міліметрів (1384 міліметри в “зарядженої” модифікації JCW). Колісна база автомобіля дорівнює 2467 міліметрам, а передня й задня колія досягають 1459 і 1467 міліметрів відповідно. Об’єм багажника новинки – 280 літрів, що на 20 літрів більше ніж у моделі MINI Clubman.

Новинка пропонуватиметься із чотирма двигунами: трьома бензиновими 1,6-літровими “четвірками” потужністю 122, 184 і 211 кінських сил, а також з 143-сильним (305 Нм) турбодвигуном об’ємом два літри. Мотори агрегатуватимуться або із шестиступінчастою “механікою”, або автоматичною коробкою передач. Автомобіль із

базовим агрегатом зможе прискорюватися з нуля до “сотні” за дев’ять секунд, а “заряджена” модифікація дістанеться до цієї позначки за 6,4 секунди. Максимальна швидкість купе MINI у версії John Cooper Works складе 238 кілометрів за годину.

Як опція для купе MINI буде доступною спортивна підвіска з більш жорстким налаштуванням, а також іншими переднім і заднім стабілізатором поперечної стійкості. Крім того, для автомобіля можна буде замовити занижену на 10 міліметрів підвіску від ательє John Cooper Works із ще більш жорсткими амортизаторами й товстими стабілізаторами.

У європейських дилерів новинка з’явиться в жовтні поточного року.
Підготував Сергій Клименко.
“Крила України”.